

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva (PEF)

Diplomová práce

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Bc. Petra Dušková, DiS.

© 2019 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Petra Dušková, DiS.

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Název anglicky

Occupational Health and Safety (OSH)

Cíle práce

Zpracování základní platné legislativy, základní charakteristika zkoumané problematiky a následná analýza získaných poznatků v konkrétní společnosti. Vyhodnocení údajů a návrhy nápravných opatření.

Metodika

Teoretická část práce se bude zabývat danou problematikou na základě odborné literatury a platné právní úpravy. V praktické části bude popsána konkrétní firma a její interní předpisy. Dále bude provedena analýza na konkrétních výrobních linkách a celého podniku za dané období, vyhodnocení získaných dat a nápravná opatření společnosti.

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

Zaměstnanec, zaměstnavatel, bezpečnost, ochrana zdraví, předpisy, zákoník práce, požární ochrana, osobní ochranné pracovní prostředky, pracovní úraz, prevence.

Doporučené zdroje informací

ČERMÁK, Jaroslav. *Bezpečnost práce: aktualizované okruhy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci*. Praha: Eurounion, 2008. ISBN 978-80-7317-071-4.

JANÁKOVÁ, A. *Abeceda bezpečnosti a ochrany zdraví při práci: prevence rizik, služby pro prevenci rizik, zdravotní způsobilost k práci, odborná způsobilost, informace o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, prostředky osobní ochrany, pracovní prostředí a pracoviště, organizace práce a pracovní postupy, bezpečný výrobek, bezpečnost technických zařízení, požární ochrana, úrazy, nemoci z povolání, pojištění*. Olomouc: Anag, 2011. ISBN 978-80-7263-685-3.

KOČÍ, Miroslav, Miroslava KOPECKÁ a Jindřich STIEBITZ. *Průvodce odborně způsobilých osob problematikou bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hornické činnosti a požární ochrany*. Olomouc: ANAG, c2013. *Práce, mzdy, pojištění*. ISBN 978-80-7263-834-5.

ŠENK, Zdeněk. *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci: prakticky a přehledně podle normy OHSAS. 2., aktualiz. vyd.* Olomouc: ANAG, 2012. *Práce, mzdy, pojištění*. ISBN 978-80-7263-737-9.

ŠENK, Zdeněk. *Pracovní úrazy ve vybrané judikatuře*. Olomouc: ANAG, c2013. *Práce, mzdy, pojištění*. ISBN 978-80-7263-837-6.

ŠUBRT, Bořivoj a Milan TUČEK. *Pracovnílékařské služby: povinnosti zaměstnavatelů*. Olomouc: ANAG, 2013. *Práce, mzdy, pojištění*. ISBN 978-80-7263-820-8.

Předběžný termín obhajoby

2018/19 ZS – PEF (únor 2019)

Vedoucí práce

Mgr. Ivana Hájková

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 24. 11. 2017

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 24. 11. 2017

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 28. 10. 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci " Bezpečnost a ochrana zdraví při práci" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 4. listopadu 2019

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí diplomové práce Mgr. Ivaně Hájkové za odborné vedení a zajímavé poznatky, které mi v průběhu zpracování mé diplomové práce ochotně poskytla. Rovněž bych chtěla poděkovat osobám společnosti Eaton Industries s. r. o. Chomutov, za poskytnuté informace a vstřícnost.

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Souhrn

Práce je zaměřena na bezpečnost a ochranu zdraví při práci ve výrobním podniku Eaton Industries s. r. o. Chomutov, který se zabývá výrobou dílů pro automobilový průmysl, a to potrubním vedením se současným zaměřením na klimatizační vedení a posilovače řízení.

Práce je rozdělena na dvě hlavní části. Nejdříve je v teoretické části popsána historie a současnost BOZP, základní právní úprava, povinnosti zaměstnavatele a práva a povinnosti zaměstnance. Následně se práce zabývá školením BOZP, hodnocením a analýzou rizik, OOPP apod.

V praktické části jsou na podniku Eaton Industries s. r. o. Chomutov rozebrány jednotlivé části, které jsou zde z hlediska bezpečnosti práce dodržovány. Zmíněný podnik je stručně charakterizován. Informace o společnosti jsou získané od vedení společnosti. Jsou zde zahrnuty i vlastní poznatky z praxe vykonávané v této společnosti. V další kapitole jsou zmíněné statistické údaje pracovních úrazů v ČR v letech 2013 až 2017. Závěr praktické části je věnován výsledkům zhodnocení, zjištění drobných nedostatků a jejich případné návrhy na zlepšení. Příkladem je regulace teploty na výrobní hale v letních měsících. Společnost má zřízená samostatně otevíratelná okna a na každém stanovišti jsou ventilátory, ale bohužel je to v letních měsících nedostačující. Návrhem na zlepšení regulace teploty by společnost mohla zvážit zřízení klimatizace a pořízení pracovního oděvu, kdy by jeho součástí byly krátké kalhoty. Dalším přínosem pro společnost by mohla být automatizace, neboť snižuje potřebu přítomnosti člověka při vykonávání určité činnosti. Automatizací by se zamezilo množstvím úrazů spojené s vykonávanou činností.

Klíčová slova: bezpečnost a ochrana zdraví při práci, Eaton Industries s. r. o. Chomutov, LOTO, osobní ochranné pracovní prostředky, pracovní úraz, předpisy, Shift Start Up, zákoník práce, zaměstnanec, zaměstnavatel, životně důležitá pravidla

Occupational Health and Safety (OSH)

Summary

The work is focused on health and safety at work in the manufacturing company Eaton Industries Ltd. Chomutov, which is engaged in the production of parts for the automotive industry, the pipeline with a focus on air conditioning and power steering. The work is divided into two main parts. First, the theoretical part describes the history and present of OSH, basic legislation, employer's obligations and employee's rights and obligations. Then, the work deals with OSH training, risk assessment and analysis, PPE etc.

In the practical part are on company Eaton Industries Ltd. Chomutov analyzed parts, which are observed here in terms of work safety. The company is briefly characterized. Company informations are obtained from management. It also includes own knowledge from practice performed in this company. In the next chapter there are mentioned statistics of occupational accidents in the Czech Republic in years 2013 to 2017. The conclusion of the practical part is devoted to the results of evaluation, finding minor deficiencies and their possible suggestions for improvement. For example regulation of temperature in factory hall between summer months. Factory has separately opening windows and ventilators on every section, unfortunately this is not enough. Proposal for better temperature regulation is instalation of air condition and acquisition of work clothing, which including short pants. Next benefits should be automatization, because it can reduce need of human for do certain aktivty. Automatization can reduce count of aktivty related injuries.

Keywords: safety and health protection at work, Eaton Industries Ltd. Chomutov, LOTO, personal protective equipment, work injury, regulations, Shift Start Up, labor code, employee, employer, life saving rules

Obsah

1 Úvod.....	13
2 Cíl práce a metodika	15
2.1 Cíl práce	15
2.2 Metodika	15
3 Teoretická východiska	17
3.1 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	17
3.1.1 Historie BOZP	17
3.1.2 Současné pojetí BOZP	19
3.2 Legislativa BOZP	20
3.3 Povinnosti zaměstnavatele, práva a povinnosti zaměstnance	21
3.3.1 Předcházení ohrožení života a zdraví při práci	21
3.3.2 Povinnosti zaměstnavatele	22
3.3.3 Práva a povinnosti zaměstnance	23
3.4 Školení BOZP	23
3.5 Hodnocení rizik	24
3.5.1 Základní pojmy	24
3.5.2 Filozofie hodnocení rizik	26
3.5.3 Analýza rizik při práci	27
3.6 Pracovní úrazy a nemoci z povolání	28
3.6.1 Pracovní úrazy všeobecně	28
3.6.1.1 Cesta zaměstnance do zaměstnání	28
3.6.1.2 Plnění pracovních úkolů	29
3.6.1.3 Činnost konaná pro zaměstnavatele na základě cizího podnětu nebo činnost konaná z vlastní iniciativy	29
3.6.1.4 Úkony v přímé souvislosti s plněním pracovních úkolů	29
3.6.1.5 Přestávka v práci na jídlo a oddech	29
3.6.1.6 Stravování zaměstnance	29
3.6.1.7 Pracovní cesta	30
3.6.1.8 Cesta zaměstnance ze zaměstnání	30
3.6.2 Norma ČSN OHSAS 18001:2008	30
3.6.3 Skoronehoda	31
3.6.4 Nemoc z povolání	31
3.7 Osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP).....	32

4 Vlastní práce	34
4.1 Charakteristika společnosti Eaton Industries s. r. o. Chomutov	35
4.1.1 Základní data závodu v Chomutově	35
4.1.2 Zpráva o podnikatelské činnosti	35
4.1.3 Předmět podnikání	36
4.1.4 Systémy kvality a certifikáty společnosti	36
4.2 BOZP v podmínkách konkrétního podniku	37
4.3 Dodržování zásad BOZP v podniku Eaton Industries s. r. o.....	38
4.3.1 Bezpečnostní technik	39
4.3.2 Odbory	40
4.3.3 Péče o zaměstnance	40
4.3.4 Prevence rizik na pracovišti	40
4.4 Školení BOZP ve firmě	42
4.4.1 Osnova školení bezpečnosti práce, požární ochrany a životního prostředí pro zaměstnance.....	42
4.4.1.1 Legislativa	42
4.4.1.2 Zákon č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví	42
4.4.1.3 OHSAS	43
4.4.1.4 Interní dokumentace	43
4.4.1.5 Identifikace nebezpečí a hodnocení rizik	43
4.4.1.6 Bezpečnostní barvy, vzory a nápisy	44
4.4.1.7 Poskytování OOPP	44
4.4.1.8 Pracovní úrazy	46
4.4.1.9 Hlášení závad a skoronehod	47
4.4.1.10 Závodní preventivní péče	48
4.4.1.11 Pohyb na pracovištích.....	48
4.4.1.12 Překážky v komunikacích.....	48
4.4.1.13 Ruční manipulace s materiálem.....	48
4.4.1.14 Obsluha strojů a technických zařízení.....	49
4.4.1.15 Obsluha elektrických zařízení	49
4.4.1.16 Nebezpečné chemické látky a přípravky.....	49
4.4.1.17 Úklid pracoviště.....	50
4.4.1.18 Práce subdodavatelů	50
4.4.1.19 MESH	50

4.5	Životní prostředí výrobního závodu Eaton	51
4.5.1	Ochrana ovzduší a vod.....	51
4.5.2	Lapák tuku a ropných látek.....	51
4.5.3	Havarijní připravenost a reakce	51
4.5.4	Odpady.....	52
4.5.5	Bezpečnostní list (MSMD)	52
4.5.6	Základní bezpečnostní pravidla	52
4.6	Požární nebezpečí vznikající při činnostech ve společnosti Eaton	52
4.6.1	Požární řád	53
4.7	Školení „LOTO“	53
4.7.1.1	Účel programu LOTO	54
4.7.1.2	Charakteristika systému LOTO	54
4.7.1.3	Základní pravidla LOTO	55
4.7.2	Z čeho se skládá systém Lockout/Tagout	55
4.8	Pracovní úrazovost v ČR v letech 2013 – 2017	56
5	Výsledky zhodnocení.....	62
	Závěr	64
6	Seznam použitých zdrojů	66
6.1	Odborná literatura	66
6.2	Internetové zdroje.....	66
7	Přílohy	70
7.1	Česká legislativa.....	70
7.2	Evropská legislativa	72
7.3	Dotazník.....	74

Seznam obrázků

Obrázek 1: Logo společnosti Eaton Corporation (www.eaton.com).....	35
Obrázek 2: Logo certifikátu OHSAS 18001 (www.indiamart.com)	43
Obrázek 3: Bezpečnostní a požární značení (www.meicosafety.cz)	44
Obrázek 4: Osobní ochranné pracovní prostředky (www.firmy.finance.cz).....	46
Obrázek 5: Lockout stanice (www.lockout-tagout-shop.cz)	56

Seznam tabulek

Tabulka 1: Pracovní úrazovost v ČR v letech 2013-2017	56
Tabulka 2: Vývoj počtu smrtelných pracovních úrazů v ČR v letech 2013-2017 (SÚIP)	60

Seznam grafů

Graf 1: Počet pojištěnců v ČR v letech 2013-2017	57
Graf 2: Počet prac. úrazů s prac. neschopností v ČR v letech 2013-2017	58
Graf 3: Počet dnů prac. neschopnosti pro prac. úrazy v ČR v letech 2013-2017	58
Graf 4: Průměrná doba trvání případu (kal. dny) v ČR v letech 2013-2017	59
Graf 5: Průměrný denní stav prac. neschopnosti v ČR v letech 2013-201	59
Graf 6: Počet smrtelných prac. úrazů v ČR v letech 2013-2017	61

Seznam použitých zkratk

BOZP – bezpečnost a ochrana zdraví při práci

ČBÚ – Český báňský úřad

ČR – Česká republika

ČSÚ – Český statistický úřad

LOTO – Lockout Tagout (uzamkni a označ)

LSR – Lives Saving Rules

Sb. – sbírky

SSU – Shift Star Up

SÚIP – Státní úřad inspekce práce

OOPP – osobní ochranné pracovní prostředky

OSVČ – osoba samostatně výdělečně činná

OZO – odborně způsobilá osoba

1 Úvod

Diplomová práce se zabývá problematikou bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Tato oblast je velmi důležitou součástí péče o člověka a jeho zdraví v pracovním prostředí. Oblast BOZP se objevila již ve Starověku a od té doby prošla velkým rozvojem a množstvím změn a úprav. V současné době je BOZP neodmyslitelnou součástí, která je upravena zákony a je nutné ji dodržovat. BOZP taktéž souvisí s ochranou životního prostředí a požární ochranou podniku. Společnost Eaton Industries s. r. o. se snaží ve svém závodě dbát o ochranu životního prostředí a požární ochranu. Výrobní závod v Chomutově se zavázal k úsporným opatřením, která povedou k redukci spotřeby vody, kdy každý zaměstnanec je odpovědný za spotřebu vody a je zakázáno vodou plýtvat. Pravidelně monitoruje a měří kvalitu vypouštěné vody z lapáku tuků, aby zamezil k zabránění ekologické havárie únikům chemických látek a olejů do kanalizace. Dále se snaží o minimum odpadů, kdy se vzniklý odpad spálí, skladuje a recykluje. Pro každé pracoviště se zvýšeným požárním nebezpečím je zpracován požární řád.

Každý podnik i společnost Eaton Chomutov má zájem na tom, aby byly pracovní podmínky co nejpříznivější a zároveň se riziko práce omezovalo na minimum. Základním způsobem, jak předcházet rizikům je implementace řešení pro zlepšení BOZP. Zaměstnavatel musí dodržovat podmínky BOZP, zaměřit se na vyhledávání a vyhodnocování rizik, na jejich eliminaci a zajišťovat nápravná opatření. Česká republika od vstupu do Evropské unie, tedy od roku 2004 je vázána právními předpisy vydávané EU, proto společnost Eaton Industries s. r. o. Chomutov se musí těmito předpisy řídit, i když je dceřinou společností amerického podniku Eaton Corporation.

Pro praktickou část autorka zvolila společnost Eaton Industries s. r. o. Chomutov, se kterou je v pracovním poměru na pozici vedoucí linky. Společnost byla autorkou analyzována již v minulosti, a to v bakalářské práci „Principy a formy tvorby a realizace firemní strategie“. V této části práce je krátce popsána charakteristika mateřské společnosti Eaton Corporation a rozebrána zvolená společnost Eaton v závodě Chomutov. Dále jsou uvedeny systémy kvality a certifikáty společnosti. Obsáhlou částí práce je dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v podniku. Vzhledem k citlivým datům společnosti je praktická část práce zaměřena všeobecně na pracovní úrazovost v České republice za dané období a neřeší se ve zvoleném podniku. V závěru práce je shrnuto základní zhodnocení podniku, možné nedostatky a jejich případná nápravná řešení. Práce je zakončena odbornou literaturou a seznamem příloh. Seznam příloh obsahuje také rozhovor s ředitelem

společnosti Eaton Industries s. r. o. Chomutov, na základě kterého byly zjištěny informace
pro zpracování diplomové práce.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem teoretické části diplomové práce je na základě provedené obsahové analýzy základní platné legislativy zpracovat právní úpravu problematiky se zaměřením na bezpečnost a ochranu zdraví při práci v české právní úpravě. Diplomová práce se taktéž zaměřuje na základní charakteristiku zkoumané problematiky BOZP. Jedná se o to, co si pod tímto pojmem představit, že pravidla dodržování BOZP jsou kontrolována a povinná. Práce se zabývá právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatele, historií a současným pojetím BOZP. Důležitou kapitolou jsou také školení zaměstnanců z BOZP, pojmy a analýza hodnocení rizik, pracovní úrazy, OOPP. Jelikož společnost Eaton Industries s. r. o. Chomutov využívá jako bezpečnostní prvek proceduru LOTO, je této proceduře věnována samostatná kapitola. Dalším cílem práce je následná aplikace získaných poznatků právní úpravy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ve zvolené konkrétní společnosti. Zjištění, zda podnik řádně dodržuje BOZP. V závěru práce nechybí vyhodnocení údajů bezpečnosti podniku a podání návrhů nápravných opatření.

2.2 Metodika

Ke zpracování teoretické části diplomové práce týkající se problematiky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci budou shromážděny podklady ve formě tištěných materiálů, tedy základní odborné literatury, ale i elektronických zdrojů dostupných na různých serverech. Dalším použitým zdrojem bude interpretace platné právní úpravy. Získaná data budou zpracována podle předem stanovených klíčových znaků do jednotlivých kapitol.

Po zhotovení teoretické části bude přistoupeno k přípravě a realizaci praktické části diplomové práce. Data budou získána od ředitele společnosti Eaton Industries s. r. o. Chomutov, dle předběžné domluvy na základě schůzek a poskytnutých podkladů, jakož tomu bylo u zpracování bakalářské práce, kterou autorka na tuto společnost vytvářela. Z důvodu pracovní vytíženosti ředitele společnosti bude naše komunikace probíhat přes telefon, email a následné osobní setkání. Pro získání informací, si autorka nejdříve sepíše seznam otázek, které by v části této práce chtěla využít. Bude se jednat pouze o otevřené otázky. Následně otázky budou zaslány řediteli společnosti emailem dostatečně dopředu, aby měl čas zjistit informace a na otázky odpovědět. Následně bude probíhat osobní setkání, kdy otázky s ředitelem společnosti budou probrány. Z důvodu citlivých dat společnosti ohledně

pracovních úrazů, se kapitola 4.8 zaměřuje všeobecně na pracovní úrazovost v České republice za období 2013 – 2017. Mezi další zdroje této práce patří dokumenty zveřejněné státním úřadem inspekce práce a internetové zdroje týkající se bezpečnosti práce. Dále je praktická část práce doplněna o poznatky z osobní zkušenosti autora, který je v rámci posuzované společnosti zaměstnán jako vedoucí linky. Diplomová práce vychází z právní úpravy účinné v roce 2019. V závěru práce budou vyhodnoceny získané poznatky a navržena nápravná opatření, budou-li zjištěny.

3 Teoretická východiska

3.1 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

BOZP je zkratka, znamenající bezpečnost a ochrana zdraví při práci, jedná se o nařízení a pravidla, kdy jejich dodržování je povinné. BOZP je vědní obor, zabývající se zajišťováním bezpečných podmínek při práci. Týká se zaměstnavatelů i zaměstnanců, ti jsou povinni zákony, nařízení a opatření plynoucí z BOZP dodržovat. Jejich dodržování je kontrolováno státními kontrolními úřady, kdy za jejich nedodržení hrozí pokuty. V podstatě přesná definice BOZP neexistuje, neboť tento pojem je velmi rozsáhlé téma. Tvoří ho celá řada problematik související s různými pracovními činnostmi. Pravidla BOZP musí splňovat nejen zaměstnavatelé a zaměstnanci, ale i OSVČ, kterými například jsou živnostníci, lékaři, účetní apod. Předpisy BOZP řeší celá řada zákonů, právních norem a novelizací, které definuje zákoník práce. Musí být vypracován plán BOZP a jeho zajištění, nezbytné je proškolení majitele firmy, vedoucích pracovníků a zaměstnanců. Důležité je místo výkonu pracovní činnosti, které musí být zajištěno všemi bezpečnostními prvky k zajištění předcházení pracovním úrazům a rizikům. Dále BOZP zahrnuje i péči o pracovní prostředí a zařízení, na kterých se pracuje, proto je nutné provádět pravidelné revizní kontroly, které musí být dokládány a evidovány revizními zprávami a nápravnými opatřeními. To vše, musí společnost předložit státním orgánům při kontrole dodržování BOZP. Dokumentace BOZP obsahující vše o zajištění BOZP daného podniku, odpovědné osoby, kontroly, revize a školení, musí být založena se vznikem firmy a končí s jejím ukončením (BOZP CENTRUM, 2017).

Zajištění BOZP je právní povinností zaměstnavatelů a všech vedoucích zaměstnanců. Plnění těchto povinností je vynucováno Státní mocí prostřednictvím kontrolních orgánů státu, kterými jsou inspekce práce (Státní úřad inspekce práce), státní báňská správa (Český báňský úřad), státní zdravotní dozor (Ministerstvo zdravotnictví, obrany a vnitra) (DIGITO, 2017).

3.1.1 Historie BOZP

Historie bezpečnosti a ochrany zdraví při práci sahá až do 18. stol. př. n. l. První zmínky přicházejí z dob babylonského krále a panovníka Chammurapi (též Chammurabi). Mezi jeho nejstarší dochované zákony v historii lidstva patří babylonský zákoník, vytesaný do vyleštěného čedičového sloupu, vysokého přes dva a čtvrt metru. Tento zákoník je napsán Akkadským klínovým písmem, které se používalo na většině území Mezopotámie a obsahuje

282 zákonů, které se týkají trestných činů, výběru daní, uzavírání manželství, rodinných vztahů a upravují pravidla obchodování. Nelze jednoznačně říci, zda tyto zákony lze řadit do oblasti BOZP, nicméně některé z nich mají charakter bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (Kerrigan, 2011, s. 26).

„Novodobí archeologové nenašli Chammurapiho zákoník v Babylonu, ale v Súsách na jihozápadě Íránu. Súsy byly hlavním městem Elamitů, kteří sis sloup, do nějž byl vytesán, odvezli jako válečnou trofej“ (Kerrigan, 2011, s. 26).

Další příklad je ze starého Egypta, kde si údajně zhruba kolem roku 1500 př. n. l. egyptský panovník Ramses III. najal lékaře k péči o dělníky v dolech, kamenolomech a na stavbách veřejně prospěšných děl jako např. velkých chrámů (OBOROVÝ PORTÁL PRO BOZP, 2017).

V hebrejském Pentateuchu, se ve II. knize Mojžíšově říká: *„Když někdo odkryje nebo vyhloubí studnu a nepřikryje ji, takže do ní spadne býk nebo osel, majitel studny poskytne jeho majiteli náhradu ve stříbře a mrtvé zvíře bude patřit jemu“.* (2001, s. 95, kap. 21:33,34) (Bible: Písmo svaté Starého a Nového zákona: český ekumenický překlad, 2001, s. 95, kap. 21:33,34)

V. kniha Mojžíšova uvádí: *„Když vystavíš nový dům, uděláš na střeše zábradlí. Neuvalíš na svůj dům vinu za prolitou krev, kdyby z něho někdo spadl“* (2001, s. 242, kap. 22:8), (Bible: Písmo svaté Starého a Nového zákona: český ekumenický překlad, 2001, s. 242, kap. 22:8).

V 19. století bylo zaměstnavatelům uloženo Říšským zákoníkem č. 22/1885 Sb., aby zřizovali a udržovali na své náklady zdravotní a jiná zařízení potřebná k zajištění ochrany života a zdraví pracujících. Dále, aby pečovali o stroje, ohrazení nebezpečných prostor, čistotu, světlost, bezprašnost a dostatečnou velikost pracovišť. Počátkem 20. století došlo k výraznému rozvoji a přísunu techniky do pracovních procesů, tím tlak dělnictva vyvolal potřebu výraznější právní regulace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců (VERLAG DASHÖFER, 2017).

V roce 1913 Rakouská vláda vydala zákon, kterým zmocnila tehdejší ministerstvo obchodu, aby ve spolupráci s ministerstvem vnitra, upravili nařízením všeobecné předpisy na ochranu života a zdraví pracovníků. Došlo ke změnám živnostenského zákona a živnostenského řádu, začaly být vydávány podzákonné právní předpisy, které stanovily požadavky na BOZP. Prvním předpisem bylo nařízení vlády č. 41/1938 Sb., které platilo v českých zemích do roku 1982 (VERLAG DASHÖFER, 2017).

V roce 1951 byl schválen historicky první samostatný zákon č. 67/1951 Sb., o bezpečnosti při práci, který zrušil a nahradil 12 předchozích předpisů. V roce 1951 byl zakotven státní odborný technický dozor na technická zařízení, při jejichž provozu by mohlo dojít k ohrožení bezpečnosti lidského života a zdraví, majetku a jiným ztrátám. Zmíněný systém dozoru fungoval do konce roku 1968, dokud jej nepřevzal Český úřad bezpečnosti práce (VERLAG DASHÖFER, 2017).

V roce 1952 byla zřízena funkce bezpečnostního technika, která v letech 1994 až 2006 z právního řádu zcela vymizela a objevila se znovu až v roce 2006 ve třetím zákoně o BOZP, tedy v zákoně č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, jako odborně způsobilá osoba (zkráceně OZO) (VERLAG DASHÖFER, 2017).

V roce 1961 vznikl druhý zákon o BOZP, tedy zákon č. 65/1961 Sb., jenž obsahoval 30 paragrafů a rozšířil právní úpravu. Komplexní právní normou se stal zákoník práce č. 65/1965 Sb., kdy je hlava V. věnována výhradně BOZP. Právní úprava BOZP obsažená v tomto zákoníku, platila do roku 2006, kdy byla nahrazená novým zákoníkem práce (VERLAG DASHÖFER, 2017).

V roce 1988 Československá republika ratifikovala Úmluvu Mezinárodní organizace práce č. 161, o závodních zdravotních službách, která byla vyhlášena ve Sbírce zákonů jako vyhláška č. 145/1988 Sb., o Úmluvě o závodních zdravotních službách. Česká republika, jako člen Evropské unie, je vázána právními předpisy unie i v oblasti BOZP (VERLAG DASHÖFER, 2017).

3.1.2 Současné pojetí BOZP

Od roku 2001 se změnilo pojetí BOZP, kdy technický přístup byl nahrazen systémovým, zvýšila se odpovědnost jednotlivých vedoucích pracovníků. Velký důraz je kladen na vyhledávání a vyhodnocení rizik. BOZP není záležitostí pouze bezpečnostního technika, ale i vedení firmy a všech zaměstnanců. Neexistuje práce, ani pracoviště, které by bylo bezpečné, tudíž současné pojetí BOZP usiluje o snížení všech negativních hledisek, která se na pracovišti objevují, příkladem je pracovní úraz, stres, šikana apod. (Spejchalová, 2012, s. 31-32).

V současné době se na mezinárodní úrovni užívá norma BS OHSAS 18001:2008, která se v systému českých norem užívá označením ČSN OHSAS 18001:2008. Národní specialitou v oblasti bezpečnosti práce je osvědčení Bezpečný podnik. „*Program Bezpečný podnik, který vyhláshuje Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR a Státní úřad inspekce práce,*

umožňuje podnikům – zaměstnavatelům, kteří se rozhodnou do programu zapojit, zavedení systému řízení BOZP, který odpovídá nejen českým předpisům, ale též požadavkům uplatňovaným v zemích EU“ (Spejchalová, 2012, s. 31-32).

3.2 Legislativa BOZP

Základními zákony v oblasti BOZP jsou Zákoník práce č. 262/2006 Sb. v platném znění a Zákon č. 309/2006 Sb. v platném znění o zajištění dalších podmínek BOZP. Oblast BOZP dále upravují jiné zákony, předpisy a nařízení, které jsou zaměřeny na konkrétní činnosti a úkony v organizaci. Aktuálně se jedná o cca 104 zákonů a vyhlášek, kde však nejsou zahrnuty normy. Jelikož se jedná o lidské zdraví, proto je pojem bezpečnost a ochrana zdraví při práci velmi rozsáhlé téma a vztahuje se k němu tolik paragrafů. Ty nejzákladnější a nejužitečnější právní předpisy jsou součástí příloh (CRDR, 2017).

Součástí BOZP je bezpečnost práce, jejíž právní úprava zahrnuje obecná pravidla chování zaměstnavatele a zaměstnanců. Tato pravidla jsou upravená především v zákoníku práce, a to v zákoně o BOZP. Jedná se o zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (CRDR, 2017).

Pravidla obsluhy strojů technických zařízení, dopravních prostředků, přístrojů a náradí a provádění prací při používání některých technologií, která jsou stanovena v zákoně o BOZP a v nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky. Na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a náradí, pak dále v některých zvláštních právních předpisech a návodech výrobce pro obsluhu (CRDR, 2017).

Vytváření a ochrana zdravých pracovních podmínek, včetně hygieny práce dle právní úpravy v zákoníku práce, v zákoně o BOZP a prováděcích předpisech k nim řeší nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci, nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí. Do této kategorie spadá i posuzování rizikovosti práce podle závazné kategorizace prací, včetně určení rizikových pracovišť, jakož i některé součásti pracovnělékařské péče (závodní lékařská péče), a to odborná poradenská činnost pro zaměstnavatele a preventivní (zejména kontrolní) činnost lékaře s hygienickým zaměřením (CRDR, 2017).

Posuzování zdravotní způsobilosti zaměstnanců k práci jsou vstupní, periodické, řadové, mimořádné a výstupní lékařské preventivní prohlídky stanovené zdravotnickými právními předpisy, zákoníkem práce a ve zvláštních právních předpisech. Tato činnost je součástí závodní zdravotní péče, která je v zákoníku práce označována jako pracovnělékařská péče (CRDR, 2017).

3.3 Povinnosti zaměstnavatele, práva a povinnosti zaměstnance

Povinnosti zaměstnavatele a práva a povinnosti zaměstnance jsou obsažena v Zákoníku práce č. 262/2006 Sb., kdy poslední změna zákona byla provedena 1. 1. 2016. V zákoníku práce, pátá část bezpečnost a ochrana zdraví při práci obsahuje III. Hlavy. Hlava I. obsahuje předcházení ohrožení života a zdraví při práci. V Hlavě II. jsou popsány povinnosti zaměstnavatele a práva a povinnosti zaměstnance a v Hlavě III. jsou obsažená základní ustanovení (ECONOMIA, 2017).

3.3.1 Předcházení ohrožení života a zdraví při práci

Dle paragrafu 101 je zaměstnavatel povinen zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci, a to s ohledem na rizika, která by mohla ohrozit jejich život, avšak týkající se výkonu práce. Péče o bezpečnost a zdraví při práci je zaměstnavateli uložena zvláštními právními předpisy a je nedílnou součástí pracovních povinností vedoucích zaměstnanců na všech stupních řízení (ECONOMIA, 2017).

Zaměstnavatel je povinen zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci u všech fyzických osob, které se s jeho vědomím na jeho pracovištích zdržují. Dále je povinen hradit veškeré náklady, které jsou se zajišťováním bezpečnosti a ochrany zdraví při práci spojené a tyto náklady nesmí přenášet na zaměstnance. Zaměstnavatel musí vytvářet bezpečné a zdraví neohrožující pracovní prostředí a musí přijímat opatření k předcházení rizik a minimalizovat působení rizik, která jsou neodstranitelná (ECONOMIA, 2017).

Další významnou povinností zaměstnavatele je neustálé vyhledávání nebezpečných činitelů a procesů, která v pracovním prostředí mohou vznikat a zajišťovat příčiny a zdroje. Na tomto základě musí vyhledávat a hodnotit rizika, přijímat opatření k jejich odstranění, kontrolovat úroveň bezpečnosti a ochrany při práci a řídit se zvláštními právními předpisy. V neposlední řadě je zaměstnavatel povinen vést dokumentaci, kde uvede veškeré informace o vyhledávání rizik a přijatých opatření (ECONOMIA, 2017).

3.3.2 Povinnosti zaměstnavatele

Podle paragrafu 103 je zaměstnavatel povinen nepřipustit, aby zaměstnanec vykonával zakázané práce. Musí dodržet, aby práce zaměstnance odpovídala náročnosti, schopnostem a zdravotní způsobilosti zaměstnance. Zaměstnavatel je povinen svým zaměstnancům sdělit informace potřebné k hodnocení a prevenci rizik možného ohrožení života nebo zdraví na pracovišti a předložit jim technickou dokumentaci strojů a zařízení. Kategorizaci prací upravuje zvláštní právní předpis, kterým se musí zaměstnavatel řídit, a podle něj musí své zaměstnance informovat, do jaké kategorie byla jimi vykonaná práce zařazena (Šubrt, a další, 2013, s. 68).

Další povinností zaměstnavatele je sdělit zaměstnancům, u kterého poskytovatele jim budou poskytnuty pracovnělékařské služby a jakým pracovnělékařským prohlídkám souvisejících s výkonem práce jsou zaměstnanci povinni se podrobit. S touto činností jim nahradit případnou ztrátu na výdělků. Zaměstnavatel má rovněž povinnost odeslat zaměstnance na mimořádnou lékařskou prohlídku, pokud o to zaměstnanec požádal. Zaměstnavatel je povinen zaměstnancům poskytnout dostatečné informace a pokyny o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci dle potřeb vykonávané práce (Šubrt, a další, 2013, s. 68).

Těhotným ženám poskytnout informace o rizicích a jejich možných účinků na těhotenství a přeradit je na jinou pracovní pozici. Zaměstnavatel je povinen poskytnout první pomoc zaměstnancům. Podle zvláštních právních předpisů musí zaměstnavatel zajistit dodržování zákazu kouření na pracovišti. O veškerých informacích a pokynech, které byly zajištěny při přijetí zaměstnance, při jeho převedení, přeložení nebo změně pracovních podmínek, změně pracovního prostředí, změně technologie a pracovních postupů musí zaměstnavatel vést dokumentaci (Šubrt, a další, 2013, s. 69).

V případě pracovního úrazu, musí zaměstnavatel vyhotovit záznam, kdy jedno vyhotovení musí předat postiženému zaměstnanci a v případě smrtelného pracovního úrazu jeho rodinným příslušníkům. Podle nařízení vlády je zaměstnavatel povinen vést evidenci úrazů v knize úrazů, úrazy ohlásit, vyhotovit a zaslat záznam o úraze, a to na příslušný okruh orgánů a institucí (Šubrt, a další, 2013, s. 69).

3.3.3 Práva a povinnosti zaměstnance

Zaměstnanec má právo za zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, na informace o možných rizicích jeho práce a opatření na ochranu před jejich působením, tyto informace musí být srozumitelné. Pokud má zaměstnanec odůvodnění, že vykonávaná práce bezprostředně a závažným způsobem ohrožuje jeho život nebo zdraví, je oprávněn výkon práce odmítnout. Dále má právo i povinnost podílet se na vytváření bezpečného a zdraví neohrožujícího pracovního prostředí (Šubrt, a další, 2013, s. 70).

Každý zaměstnanec je povinen dbát podle svých možností o svou vlastní bezpečnost, o své zdraví a o bezpečnost a zdraví všech fyzických osob, kterých se bezprostředně dotýká jeho jednání. Trvalou součástí kvalifikačních předpokladů zaměstnance je znalost základních povinností, které vyplývají z právních a ostatních předpisů a z požadavků zaměstnavatele pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (Šubrt, a další, 2013, s. 70).

Dále je zaměstnanec povinen účastnit se školení poskytované zaměstnavatelem, které se zaměřuje na bezpečnost a ochranu zdraví při práci včetně ověření svých znalostí. Je povinen podrobit se pracovnílékařským prohlídkám stanovenými zvláštními právními předpisy. Musí dodržovat právní a ostatní předpisy a pokyny zaměstnavatele k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a řídit se zásadami bezpečného chování na pracovišti, se kterými byl řádně seznámen (Šubrt, a další, 2013, s. 70).

Zaměstnanec je povinen dodržovat při výkonu práce pracovní postupy, používat stanovené osobní ochranné pracovní prostředky. Nesmí požívat alkoholické nápoje a jiné návykové látky na pracovištích zaměstnavatele a v pracovní době. Je povinen sdělovat svému nadřízenému vedoucímu zaměstnanci nedostatky a závady na pracovišti, které ohrožují nebo by mohly ohrozit bezpečnost a zdraví zaměstnanců při práci a svůj pracovní úraz, pokud mu to jeho zdravotní stav dovolí, dále také pracovní úraz jiného zaměstnance (Šubrt, a další, 2013, s. 71).

3.4 Školení BOZP

Zaměstnavatel je povinen zajistit školení zaměstnancům o právních a ostatních předpisech pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, a to při nástupu zaměstnance do práce, při změně pracovního zařazení, druhu práce, při zavedení nové technologie nebo změny výrobních a pracovních postupů. Školení by mělo doplňovat jejich odborné předpoklady a požadavky pro vykonávanou práci, vztahující se na možná rizika na pracovišti související s vykonávanou prací. Dále je povinen soustavně vyžadovat a kontrolovat jejich

dodržování. Zaměstnavatel je povinen určit obsah a četnost školení, způsob ověřování znalostí zaměstnanců a musí vést dokumentaci o provedeném školení. Rovněž podle povahy a závažnosti rizik určí, jak často se bude provádět opakované školení (Kočí, a další, 2013, s. 86).

Proces školení vedoucích zaměstnanců není v právních předpisech přesně popsán. Jelikož vedoucí zaměstnanci musejí zajistit bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovišti, měli by mít vyšší úroveň specifických informací o problematice BOZP, z tohoto důvodu je vhodné, aby školení zajišťoval přímo OZO BOZP nebo alespoň člen vrcholného vedení, který má potřebné odborné znalosti v oblasti BOZP. Ikdyž je svým způsobem jedno kdo školí, je nutné, aby osnovu školení, prezentací a případně i test pro ověření znalostí podepsal OZO BOZP. Zaměstnavatel může tímto úkonem doložit a splnit právní požadavek zákonem č. 309/2006 Sb. Školení vedoucích zaměstnanců i zaměstnanců je jedním z opatření, jak naplňovat prevenci rizik, předcházet jim, odstraňovat je a minimalizovat neodstranitelná rizika. Hodnocení rizik je celý soubor opatření a právě jedním z těchto opatření je i školení zaměstnanců o problematice BOZP. OZO BOZP musí spolupracovat se zaměstnavatelem (Šenk, 2011, s. 391-393).

Zkratka OZO BOZP se používá pro odborně způsobilou osobu v bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Podle velikosti firmy, kterou zaměstnavatel řídí se povinnost OZO v BOZP řeší následovně. U společnost do 25 zaměstnanců může zaměstnavatel zajišťovat úkoly v prevenci rizik sám, pokud m tomu má potřebné znalosti. U společnosti s 26 a 500 zaměstnanci může zaměstnavatel zajišťovat úkoly v prevenci rizik také sám, pokud je k tomu odborně způsobilý nebo jednou či více OZO. A u společnosti s více než 500 zaměstnanci zajišťuje úkoly v prevenci rizik vždy jedna nebo více OZO (CRDR, 2017).

3.5 Hodnocení rizik

3.5.1 Základní pojmy

Nejdříve je nutné samostatně vysvětlit základní pojmy, které se k hodnocení rizika vztahují. A v závěru popsat souvislost mezi pojmy, jelikož jsou od sebe neoddelitelné (Kočí, a další, 2013, s. 50).

Riziko

Pojem riziko pochází z italštiny. V dnešní době je tento pojem chápán jako nebezpečí vzniku škody, poškození, ztráty, zničení či nezdaru v podnikání. Riziko vyjadřuje pravděpodobnost, že vznikne negativní jev s určitými důsledky. Ve své podstatě se jedná o míru neboli stupeň ohrožení (Kočí, a další, 2013, s. 50).

Bezpečnost

Význam slova bezpečnost znamená stav, kdy se nemůže nic stát. Avšak toto tvrzení neplatí, jelikož na světě neexistují situace, kdy se nemůže nic stát. Z toho vyplývá, že bezpečnost neexistuje. Bezpečnost lze definovat jako stav, kdy jsou zůstatková rizika přijatelná (Kočí, a další, 2013, s. 50).

Vztah bezpečnosti k riziku

Bezpečnost při práci se zabývá riziky, které vznikají při pracovních činnostech. Rizika mohou být způsobena zařízeními a stroji, ale také vyplývají z pracovního prostředí a pracovních podmínek. *„Bezpečnost je nepřímě úměrná rizikům. Čím větší jsou rizika činnosti, tím je činnost méně bezpečná a naopak“* (Kočí, a další, 2013, s. 50).

Nebezpečí

Nebezpečí lze definovat jako podstatnou vlastnost či schopnost něčeho (např. stroje, materiál, pracovní činnosti apod.), která může způsobit vznik škody nebo jako potenciální zdroj úrazu. Pojem nebezpečí je tedy nežádoucí událost. Jedná se o činnosti, kterými lze způsobit úraz (Kočí, a další, 2013, s. 51).

Ohrožení

Ohrožení je možnost vzniku nebezpečí v konkrétním prostoru a čase. Ohrožení lze definovat jako aktivní vlastnost objektu, způsobit negativní jev, kdy negativním jevem je úraz či škoda (Kočí, a další, 2013, s. 51).

Souvislost nebezpečí, ohrožení, rizika

Jak už bylo řečeno, výše zmíněné pojmy nelze od sebe oddělit, jelikož se jedná o tři stránky té samé věci. *„Nebezpečí je zdrojem ohrožení a riziko mírou tohoto ohrožení. Není možné mluvit o ohrožení tam, kde neexistuje nebezpečí. Nelze vyhodnotit riziko, které vyjadřuje stupeň ohrožení, když ohrožení neexistuje“* (Kočí, a další, 2013, s. 51).

3.5.2 Filozofie hodnocení rizik

Rizika se musejí hodnotit, protože to je dáno předpisy. Zákoník práce na zaměstnavateli požaduje, aby zajistil BOZP s ohledem na rizika ohrožení života a zdraví, musí přijímat opatření k předcházení rizik. Dále je důležitá prevence rizik, kdy zaměstnavatel musí předcházet rizikům, odstraňovat je či minimalizovat. Také je jeho povinností rizika vyhledávat, hodnotit a přijímat opatření a neodstranitelná rizika vyhodnotit a přijmout opatření k jejich omezení, o kterých musí vést dokumentaci (Kočí, a další, 2013, s. 51).

Hodnocení rizik je jedním z klíčových prvků ovlivňování, jedná se o nástroj systému řízení BOZP. Pomáhá odhalit nebezpečí, která nám hrozí, tudíž je i dobrým nástrojem prevence. V neposlední řadě je hodnocení rizik nová motivace výchovy zaměstnanců, protože ovlivňuje jejich chování a zapojuje je do prevence. Hodnocení rizik je nový přístup k BOZP. Jedná se o zcela novou filozofii BOZP, v kterém je pojetí prevence založena na předcházení vzniku nedostatků a na zavedení systémových nástrojů (Kočí, a další, 2013, s. 51).

Pod pojmem systémové nástroje si můžeme představit politiku BOZP, program její realizace, systém kontrol, komunikaci, vzdělávání a neustálé zlepšování stavu. Nelze se pouze spoléhat na předpisy, důležité je rizika umět identifikovat a vyhodnotit prostředí a činnosti, které by osoby při práci skutečně mohli ohrozit. Při hodnocení rizik by se nemělo zaměřovat pouze na technickou bezpečnost, ale mělo by se sledovat i chování člověka a předcházet tak jeho chybám. Je nutné provádět všechna možná opatření, aby k nežádoucím událostem nedocházelo a zároveň být připraveni na situace, kdyby k nežádoucí události došlo (Kočí, a další, 2013, s. 52).

Nová filozofie BOZP je zaměřená i na ochranu zaměstnanců, kdy pod tímto pojmem si lze představit veškeré faktory, které souvisejí s bezpečností a ochranou zdraví při práci, s pohodou při práci, sociální ochranou, stresem, zátěží, pracovních podmínek, mezilidských vztahů atd. Snahou je zapojení zaměstnanců do řízení BOZP a umožnit jim účast na řešení problematiky BOZP (Kočí, a další, 2013, s. 52).

Prosazování BOZP spočívá v poradenství a programech podpory, týká se činnosti OZO, vedoucích zaměstnanců a organizace BOZP v podniku. Prosazování BOZP trvale vyžaduje dodržování bezpečnostních pravidel, kontrolu, důslednost, osobní příklad manažerů, ale i prosazování správné praxe, což znamená, aby zaváděné postupy byly v praxi ověřeny jako efektivní a bezpečné (Kočí, a další, 2013, s. 52).

3.5.3 Analýza rizik při práci

Analýza rizik při práci vychází z monitorování všech faktorů pracovního prostředí a pracovních podmínek z hlediska zátěže lidského zdraví a možných faktorů, které mají škodlivý vliv na zdraví a bezpečnost pracovníků při práci. Jedná se o předvídání možnosti vzniku pracovních úrazů a nemoci z povolání a zároveň posouzení návrhů na opatření k omezení či úplné vyloučení rizik včetně kontroly a hodnocení přijatých opatření (Tuček, a další, 2012, s. 81).

Hlavními zásadami pro analýzu rizik při práci jsou analýza všech známých rizik dané práce. Analýza rizik vychází z objektivních měření a zjištění a je založena na hodnocení expozic. Expozicí se v tomto případě rozumí objektivně zjištěná hodnota zátěže faktory pracovního prostředí a doba, po kterou je člověk v práci vystaven této zátěži. Poslední hlavní zásadou je porovnání s požadavky legislativy. Nyní se jedná o vyhlášku č. 432/2003 Sb. a návrhu zařazení práce do jednotlivých dílčích kategorií dle faktorů a souhrnně do výsledné kategorie (Tuček, a další, 2012, s. 81).

Hodnocení rizik je souhrn metod a postupů, jejichž cílem je odhadnout možnost poškození zdraví člověka. Jedná se o čtyři kroky a to, identifikaci faktoru a určení jeho nebezpečnosti, vyhodnocení vztahu mezi dávkou a odpovědí, hodnocení expozice a charakterizaci rizika. Komplexní úpravu ochrany zdraví při práci obsahuje v EU Rámcová směrnice č. 89/391 EHS. Tato směrnice uvádí hodnocení rizika jako jednu ze tří stěžejních oblastí pro ochranu zdraví a bezpečnosti při práci a určuje strategii pro identifikaci nebezpečí a kontrolu rizik a zdůrazňuje význam aktivní účasti všech zainteresovaných osob (zaměstnanci, zaměstnavatelé, poskytovatelé pracovnělékařských služeb), které se na BOZP podílejí. Zaměstnanec musí se svým zaměstnavatelem spolupracovat a své zdraví chránit (Tuček, a další, 2012, s. 82).

V české legislativě je oblast hodnocení rizik na pracovišti uvedena v zákoníku práce, tj. zákon č. 262/2006 Sb. a v zákoně o veřejném zdraví, tj. zákon č. 258/2000 Sb. „*Základem pro analýzu rizik v pracovním prostředí je systematické sledování všech faktorů pracovního prostředí a pracovních podmínek z hlediska jejich možného škodlivého vlivu na zdraví a bezpečnost pracovníků při práci*“ (Tuček, a další, 2012, s. 82).

Příkladem pracovních situací a aktivit pro hodnocení rizik může být užití pracovních zařízení (točivé a pohyblivé stroje, volně pohyblivé materiály, dopravní stroje, možnost pádu) nebo také pracovní činnost a uspořádání prostor (nebezpečné povrchy, práce

ve výškách, uzavřené prostory, vliv užívání ochranných pomůcek) (Tuček, a další, 2012, s. 82).

3.6 Pracovní úrazy a nemoci z povolání

Povinností zaměstnavatele, u něhož k pracovnímu úrazu došlo, je objasnit příčiny a okolnosti vzniku tohoto úrazu za účasti zaměstnance, pokud to ovšem zdravotní stav zaměstnance dovoluje, za účasti svědků a odborové organizace a zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Pokud nebude mít zaměstnavatel vážné důvody, nesmí měnit stav na místě úrazu do doby, než se objasní příčiny a okolnosti vzniku pracovního úrazu. Dále je zaměstnavatel povinen vést knihu úrazů, ve které musí být zapsány všechny úrazy, i když jimi nebyla způsobena pracovní neschopnost nebo pokud byla způsobena pracovní neschopnost, která nepřesahuje 3 kalendářní dny (Šenk, 2013, s. 20).

3.6.1 Pracovní úrazy všeobecně

Zde budou charakterizovány všechny hlavní úseky dne zaměstnance, které mohou v průběhu jeho pracovního života nastat a budou popsány hlavní zásady při posuzování úrazu zaměstnance. Posuzování úrazu zaměstnance znamená rozhodnutí, zda se jedná o pracovní úraz či nikoliv (Šenk, 2013, s. 20).

3.6.1.1 Cesta zaměstnance do zaměstnání

Hlavní a především rozhodující zásadou pro posouzení úrazu zaměstnance při cestě do zaměstnání je určení místa, kde cesta do zaměstnání končí a kde se zaměstnanec musí začít řídit dispozicemi zaměstnavatele. Z toho vyplývá, že je rozhodující, kde se toto místo ve skutečnosti nachází (Šenk, 2013, s. 20).

Pokud by se stal zaměstnanci úraz na cestě do zaměstnání z bydliště, nebo z jiného místa, nejednalo by se o pracovní úraz. To samé by platilo v případě, kdy by se zaměstnanci stal úraz na parkovišti, které je volně přístupné i pro ostatní osoby, tedy parkoviště bez závor či jiného zabezpečení (Šenk, 2013, s. 20).

O pracovní úraz by se jednalo v případě, kdy by zaměstnanec prošel přes vrátnici, tedy do zabezpečeného areálu, kde se zaměstnanec musí řídit dispozicemi svého zaměstnavatele nebo pokud by se mu stal úraz na parkovišti, které je před budovou zaměstnavatele

a je vybaveno závorami či jiným zabezpečením, které umožňuje vjezd na základě povolení zaměstnavatele (Šenk, 2013, s. 20).

3.6.1.2 Plnění pracovních úkolů

O pracovní úraz, dojde-li k úrazu zaměstnance, se jedná téměř vždy, když zaměstnanec vykonává práci pro zaměstnavatele. O pracovní úraz by se nejednalo v případě, kdy by zaměstnanec výrazně vybočil z plnění pracovních úkolů (př. v průběhu práce fyzicky napadne jiného zaměstnance a při útoku se zraní) či nepracuje pro zaměstnavatele, ale uspokojuje vlastní zájmy (Šenk, 2013, s. 23).

3.6.1.3 Činnost konaná pro zaměstnavatele na základě cizího podnětu nebo činnost konaná z vlastní iniciativy

Jedná se o pracovní úraz, pokud zaměstnanec pracuje pro zaměstnavatele. Pokud by činnost zaměstnance byla vykonávána proti výslovnému zákazu zaměstnavatele, a přitom by došlo k úrazu zaměstnance, nejednalo by se o pracovní úraz (Šenk, 2013, s. 23-24).

3.6.1.4 Úkony v přímé souvislosti s plněním pracovních úkolů

Jedná se o úkony, které jsou potřebné k výkonu práce (převlékání zaměstnance v šatně před začátkem pracovní doby), během práce obvyklé (návštěva WC) a nutné před počátkem práce nebo po jejím skončení (ustrojení do stanovených OOPP), vše všech uvedených úkonech se jedná o pracovní úraz (Šenk, 2013, s. 24).

3.6.1.5 Přestávka v práci na jídlo a oddech

Vždy se jedná o pracovní úraz, který se stane zaměstnanci během přestávky v práci na jídlo a oddech. Výjimkou, kdy by se o pracovní úraz nejednalo, může např. být úraz zaměstnance mimo objekt zaměstnavatele (Šenk, 2013, s. 24-25).

3.6.1.6 Stravování zaměstnance

Stravování zaměstnance je z přímé souvislosti s plněním pracovních úkolů vyňato, a nelze to posoudit jako pracovní úraz. O pracovní úraz by se jednalo, pokud by byla cesta do stravovacího zařízení v objektu zaměstnavatele a naopak (Šenk, 2013, s. 25).

3.6.1.7 Pracovní cesta

Tato problematika je poměrně složitá a záleží na okolnostech, z jakého důvodu se zaměstnanec odchýlil z trasy, a stal se mu pracovní úraz. Pokud činnost souvisí s plněním úkolů pro zaměstnavatele, jedná se o pracovní úraz. Například se zaměstnanec odchýlí z trasy z důvodu klimatických podmínek (mlha, sníh). O pracovní úraz by se nejednalo, pokud by se zaměstnanec odchýlil z trasy z důvodu osobního zájmu (návštěva příbuzných) (Šenk, 2013, s. 25-26).

3.6.1.8 Cesta zaměstnance ze zaměstnání

Cesta zaměstnance ze zaměstnání začíná výstupem z objektu zaměstnavatele či ze zabezpečeného objektu zaměstnavatele. V tomto případě by se nejednalo o pracovní úraz. Ovšem pokud by se stal zaměstnanci úraz při chůzi po zabezpečeném areálu zaměstnavatele, o pracovní úraz by se jednalo (Šenk, 2013, s. 26).

3.6.2 Norma ČSN OHSAS 18001:2008

Norma OHSAS 18001 specifikuje požadavky na řízení rizik pro ochranu zdraví a bezpečnost práce. Je vhodným nástrojem, jak dosáhnout snížení rizika vzniku neočekávaných incidentů. Je kladen důraz na prevenci a předvídatelnost situací, které jsou nebezpečné pro osoby, které se pohybují na pracovištích. Jedná se to všech činností, které jsou spojené s fungováním společnosti (PEKALA VÁCLAV, 2017).

Systém managementu BOZP je určen všem typům společností, které se zaměřují na zdraví svých pracovníků. Zásadou normy OHSAS je, že si vedení firmy musí stanovit své cíle a plány v oblasti snižování pracovních úrazů a nehod, které musí postupně být realizovány.

Dalšími požadavky normy je plnění legislativních požadavků v oblasti BOZP. Certifikace systému managementu podle normy ČSN OHSAS 18001:2008 je mezinárodně uznávaný certifikát, který má platnost 3 roky, během kterých se provádí dozorové audity (PEKALA VÁCLAV, 2017).

3.6.3 Skoronehoda

Pojem skoronehoda používá norma ČSN OHSAS 18001:2008. Avšak právní předpisy s tímto pojmem nepracují. Definicí skoronehody je incident, při kterém nedojde k úrazu, poškození zdraví nebo smrti. „*Při skoronehodě proběhne úrazový děj bez následků na zdraví zaměstnance*“ (Šenk, 2013, s. 27).

Příkladem skoronehody může být natržený kabel u lustru. Zaměstnanci musí mít možnost oznámit skoronehodu svému nadřízenému. Vedoucí zaměstnanec by měl dělat průběžné kontroly na pracovišti a zajistit skoronehody. Skoronehoda by měla být sepsána a odborně způsobilá osoba by měla v plnění úkolů v prevenci rizik zajistit, přispět k objasnění skoronehody a navrhnout opatření k minimalizaci opakování skoronehody. V rámci interních auditů BOZP mají interní auditoři možnost získat informace o skoronehodách (Šenk, 2013, s. 27).

Skoronehodu lze vnímat jako dobré znamení při zajištění vzniku úrazu, musí se důkladně a písemně vyhodnotit, tzn., musí být vyřešeny okolnosti a příčiny a stanoveny nápravná opatření. Při přehlížení signálů lze konstatovat, že častěji dochází k dovršení incidentu a k pracovnímu úrazu. Jedním ze základních znaků zdravé bezpečnostní kultury organizace je aktivní přístup ke skoronehodám, který organizacím pomáhá prosazovat zásadu prevence vzniku úrazu a poškození zdraví zaměstnanců (Šenk, 2013, s. 28).

3.6.4 Nemoc z povolání

„*Nemoc z povolání je poškození zdraví zaměstnance v důsledku působení rizikových faktorů pracovního prostředí za podmínek uvedených v seznamu nemocí z povolání, které dosáhlo klinického stupně závažnosti, který je jako nemoc z povolání uznáván*“ (Kočí, a další, 2013, s. 41).

Nemoc z povolání vzniká dlouhodobým působením rizikových faktorů, může být způsobena i otravou chemickými látkami užívanými na pracovišti. Rizikovými faktory se rozumí chemické, biologické fyzikální, ale i jiné škodlivé faktory. Zaměstnavatel je povinen vést evidenci zaměstnanců s nemocemi z povolání, které vznikly na jeho pracovišti a je povinen tyto faktory odstranit či alespoň minimalizovat (Kočí, a další, 2013, s. 41).

Důležité je zmínit ohrožení nemocí z povolání, kdy se jedná o změny zdravotního stavu zaměstnance, které vznikly při práci působením nepříznivých podmínek, ale nedosahují takového stupně poškození zdraví, aby bylo možné uznat nemoc z povolání. V nařízení vlády

č. 168/2014 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 290/1995 Sb., kterým se stanoví seznam nemocí z povolání, ve znění nařízení vlády č. 114/2011 Sb. Posuzování nemocí z povolání řeší vyhláška č. 104/2012 Sb. Ve vyhlášce jsou stanoveny bližší požadavky na postup při posuzování a uznávání nemocí z povolání, okruh osob, kterým se předává lékařský posudek o nemoci z povolání, podmínky, za nichž nelze nemoc nadále uznat za nemoc z povolání a náležitosti lékařského posudku. Podle paragrafu 66 zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách je příslušným pro uznávání nemocí z povolání zdravotnické zařízení oprávněné k uznání nemocí z povolání, které k tomu získalo povolení Ministerstva zdravotnictví (Kočí, a další, 2013, s. 41).

3.7 Osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP)

Jestliže není možné rizika odstranit je zaměstnavatel povinen poskytnout svým zaměstnancům OOPP, což jsou ochranné prostředky podle paragrafu 104 zákoníku práce. Tyto ochranné prostředky musí zaměstnance chránit před riziky, nesmí ohrožovat jejich zdraví, nesmí jim bránit ve výkonu práce, a především musí splňovat požadavky stanovené zvláštním právním předpisem, tj. nařízením vlády č. 21/2003 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na OOPP (Šikýř, 2012, s. 184).

Zaměstnanci přísluší od zaměstnavatele jako OOPP též pracovní oděv a obuv, pokud podléhají při práci mimořádnému opotřebení, znečištění či plní ochrannou funkci. Povinností zaměstnavatele je poskytnout zaměstnancům mycí, čistící a dezinfekční prostředky, a to na základě rozsahu znečištění kůže a oděvu a taktéž ochranné nápoje. Zaměstnavatel je povinen OOPP udržovat v použitelném stavu a kontrolovat jejich používání. Poskytování OOPP nesmí zaměstnavatel nahrazovat finančním plněním. O poskytování OOPP stanoví vláda nařízením č. 495/2001 Sb. bližší podmínky. Dalším důležitým nařízením vlády je č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů (Šikýř, 2012, s. 184).

Ochranný prostředek OOPP lze definovat jako každý prostředek, který zaměstnanec nosí na sobě nebo drží se záměrem, aby se ochránil proti jednomu či několika bezpečnostním rizikům na pracovišti. Jeho součástí jsou všechna doplňková zařízení nebo příslušenství, které přispívají ke splnění daného účelu. Příkladem pomůcek OOPP jsou výstražné oděvy s vysokou viditelností, prostředky na ochranu dýchacích orgánů, ochranné brýle, chrániče sluchu a bezpečnostní přilby (3M, řešení bezpečnosti při práci, 2017).

Samozřejmostí je, že osobní ochranné pracovní prostředky musí vyhovovat svému účelu. Vhodná OOPP se vybírá podle charakteristik, aby účinně chránila před zjištěným nebezpečím. Důležité je zvážit konkrétní požadavky příslušné pracovní činnosti ve vztahu k vlastnostem OOPP, který je k dispozici (jak dlouho se má pomůcka nosit, jak fyzicky namáhavá práce je, zda budou zaměstnanci pomůcku používat současně s jinými pomůckami a zda budou všechny pomůcky současně kompatibilní, zda lze OOPP náležitě nasadit) (3M, řešení bezpečnosti při práci, 2017).

Dodavatel či výrobce by nás měl informovat o vlastnostech nabízených výrobků (pomůcek) a o jejich schodech s příslušnými evropskými normami. Každá pomůcka, která je pracovníkům nabízena, musí mít označení CE a požadovaný štítek. CE certifikát je nezávislým ověřením posouzení shody výrobku s požadavky příslušných nařízení vlády, které provádí výrobce. Elektrotechnický zkušební ústav (dle zákona č. 22/1997 Sb.) vystavením CE certifikátu deklaruje, že výrobce správně provedl proces posouzení shody a může vystavit EU prohlášení o shodě. Značka CE sama o sobě neznamená, že je výrobek vhodný k zamyšlenému účelu, ale že výrobek splnil základní normy bezpečnosti provozních vlastností. Aby pomůcka vyhovovala svému účelu, to musí zajistit zaměstnavatel (3M, řešení bezpečnosti při práci, 2017).

Zaměstnavatel musí zaměstnance proškolit, aby věděl, proč je třeba OOPP používat, jeho omezení, kdy a jak se mají používat a jak je třeba o ně pečovat. Zaměstnanec musí posytnuté OOPP používat kdykoliv to bude nutné, a to způsobem, na který byl vyškolen. Dále musí o OOPP přiměřeně pečovat, po použití je vracet na místo uložení a jejich případnou ztrátu či poškození okamžitě hlásit (3M, řešení bezpečnosti při práci, 2017).

4 Vlastní práce

Praktická část práce navazuje na část teoretickou, kdy je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci aplikovaná na konkrétní podnik. Zda se podnik řídí platnou právní úpravou a dodržuje předpisy dané zákonem. Další část je věnována charakteristice zvoleného podniku a následně zhodnocení výsledků a jejich možná nápravná řešení. Pro zpracování praktické části je zvolena společnost Eaton Industries s. r. o. Chomutov. Autorka práce považuje za důležité krátkou zmínku její mateřské společnosti. Tedy mateřskou společností podniku Eaton Industries s. r. o. Chomutov je společnost Eaton Corporation, která byla založena v roce 1911 panem J. O. Eatonem. Světovým ústředím je Dublin, Irsko. Inovační centra jsou v regionech po celém světě. Společnost Eaton je energetická společnost, která v roce 2017 dosáhla prodeje ve výši 20,4 miliardy dolarů. Společnost Eaton nabízí energeticky úsporná řešení, která pomáhají zákazníkům efektivněji řídit elektrickou, hydraulickou a mechanickou energii efektivněji, bezpečněji a udržitelněji. Vizí společnosti Eaton je zlepšení kvality života a životního prostředí pomocí technologií a služeb správy energie (EATON, 2019).

Společnost Eaton má přibližně 99 000 zaměstnanců a prodává produkty zákazníkům ve více než 175 zemích. Společnost Eaton zaměstnává zaměstnance ve všech aspektech přístupu k trvale udržitelnému rozvoji, od designu a výroby až po komunitu a další. Více než 10 000 zaměstnanců se účastní každoročního programu Světového měsíce životního prostředí společnosti Eaton, jehož cílem je zvýšit povědomí a snížit ekologickou stopu. Od 1. června 2016 se stal předsedou představenstva a generálním ředitelem společnosti Eaton pan Craig Arnold (EATON, 2019).

Vize a cíle: Vizí společnosti je *„zlepšit kvalitu života a životního prostředí využitím technologií a služeb řízením spotřeby“* (EATON, 2019).

V České republice působí od roku 1993 společnost Eaton Elektrotechnika s. r. o., která se zabývá výrobou přístrojů pro domovní a průmyslové elektroinstalace, přístrojů pro distribuci elektrické energie a záložních zdrojů. Její výrobní závod se nachází v Suchdole nad Lužnicí, kde se vyrábějí proudové chrániče a jističe a rozvodové skříně. Distribuční a skladové centrum BDC v Pohořelicích u Brna zajišťuje dodávky celého sortimentu produktů Eaton. V roce 2012 bylo otevřené inovační centrum ve Vědeckotechnickém parku v Roztokách u Prahy. Poslední společnost Eaton Industries s. r. o. sídlí v Chomutově a zabývá se výrobou dílů pro automobilový průmysl, a to potrubním vedením se současným zaměřením na klimatizační vedení a posilovače řízení (EATON ČR, 2019).

4.1 Charakteristika společnosti Eaton Industries s. r. o. Chomutov

Společnost Eaton Industries s. r. o. se sídlem v Chomutově, respektive v průmyslové zóně v Nových Spořicích je společností s ručením omezeným. V obchodním rejstříku byla zapsána dne 16. října 2002, který je veden Krajským soudem v Ústí nad Labem, oddíl C, vložka 21708, IČ: 26729610. Základní kapitál společnosti je 185,2 mil. Kč a je v plné výši splacen (PENÍZE.cz, 2019).

Jak bylo výše zmíněno, společnost Eaton Industries s. r. o. Chomutov se zabývá výrobou dílů pro automobilový průmysl, a to klimatizačních vedení a vedení posilovačů řízení. Příímými zákazníky jsou největší evropské a světové automobilky. Společnost má zavedeny certifikované systémy pro řízení jakosti dle ISO/TS16949, dále životní prostředí ISO 14001 a bezpečnost práce OHSAS 18001 a dalších významných certifikátů dle požadavků a potřeb jednotlivých zákazníků (PENÍZE.cz, 2019).

Obrázek 1: Logo společnosti Eaton Corporation (www.eaton.com)

4.1.1 Základní data závodu v Chomutově

- Umístění: průmyslová zóna Nové Spořice, Česká republika
- Stavba dokončena: květen 2004 (výstavba trvala 1 rok)
- První zaměstnanci: duben 2004
- První výroba: podzim 2004
- První zákazník: květen 2005
- Aktuální stav zaměstnanců: cca 450
- Provoz: 5 dní, 3 směnný
- Rozloha: 9000 m² celkem, z toho → 7000 výrobní hala, 2000 kanceláře a sociální prostory (PENÍZE.cz, 2019).

4.1.2 Zpráva o podnikatelské činnosti

Hlavní zákazníci společnosti Eaton Industries s. r. o. jsou výrobci osobních automobilů:

- Volkswagen
- Porsche
- Audi
- Škoda Auto
- FORD WERKE AG
- Opel
- Volvo Car
- GM
- Benteler
- Seat

4.1.3 Předmět podnikání

- Výroba ostatních dílů a příslušenství pro motorová vozidla
- Výroba pryžových výrobků
- Výroba plastových výrobků
- Povrchová úprava a zušlechťování kovů
- Výroba strojů a zařízení
- Pronájem a správa vlastních nebo pronajatých nemovitostí
- Ostatní technické zkoušky a analýzy (PENÍZE.cz, 2019)

4.1.4 Systémy kvality a certifikáty společnosti

ISO/TS 16949 (certifikace systému řízení kvality v automobilovém průmyslu) – tato certifikace je určena výhradně pro všechny dodavatele v automobilní průmyslu. Jedná se o řízení systému kvality firem, které zajišťují sériovou výrobu a výrobu náhradních dílů pro automobily. Dále umožňuje zařazení mezi výrobce a dodavatele automobilového průmyslu, kde je tento certifikát vyžadován. Tento standard zvyšuje efektivitu výroby a snižuje chybovost, zajišťuje nezbytnou kvalitu výroby pro automobilový průmysl, zamezuje finančním ztrátám díky zajištění vysoké kvality produkce a vytváří status odpovědné firmy (URS czech, 2019).

EBS certifikace (Eaton Business Systém, Obchodní systém Eaton) - EBS je ztělesnění firemní integrované operační filozofie, kdy stanoví interní požadavky na práci ve společnosti Eaton a zároveň je interní normou. Je založen na víře společnosti ve standardní procesy a v neustálé zlepšování na všech úrovních společnosti. Dále zajišťuje rozšíření nejlepších poznatků a zkušeností skrze celou společnost. V neposlední řadě podněcuje spoluúčast vlastních pracovníků v procesu neustálého zlepšování. Eaton Business System je zdrojem konkurenční výhody společnosti a pokud je efektivně provozován, vede k vynikajícím výkonům (Hniličková, s. 36). Cituji předsedu představenstva a generálního ředitele pana

Arnolda Craiga „*Součet je větší než části. Takto EBS vytváří hodnotu u společnosti Eaton*“ (EATON, 2019).

EQS certifikace (Eaton Quality System, Systém kvality Eaton) - tento systém obsahuje nástroje pro zlepšení kvality a finančních výsledků (EATON, 2019).

4.2 BOZP v podmínkách konkrétního podniku

Každý zaměstnanec společnosti Eaton Industries s. r. o., a dále i návštěvy a dodavatelé musí znát životně důležitá pravidla, kdy pro společnost je nejdůležitějších těchto šest:

1. **Bezpečnostní zařízení a ochranné kryty:** Zařízení a ochranné kryty instalované pro zajištění bezpečného provozu strojů nesmí být demontována, upravována ani obcházena.
2. **Uzamčení a označení visačkou (LOTO):** Je nutné dodržovat postupy pro uzamykání a označování visačkou.
3. **Práce na elektrických zařízeních/popálení elektrickým obloukem:** Při pracích na elektrických zařízeních nebo pokud hrozí vznik elektrického oblouku je nutné používat odpovídající osobní ochranné pomůcky.
4. **Ochrana před pádem:** Při pracích nad volnou hloubkou větší než 1,5 metru je nezbytné používat systémy ochrany proti pádu.
5. **Uzavřené (stísněné) prostory vyžadující povolení ke vstupu:** Osoby bez schváleného povolení nesmí vstupovat do uzavřených prostor, které toto povolení vyžadují.
6. **Bezpečnostní pásy/zádržná zařízení:** Všichni členové osádky vozidla, obsluha VZV a dalších strojů musí vždy používat bezpečnostní pásy a zádržná zařízení (Zpracováno dle podkladů poskytnutých ředitelem společnosti Eaton Industries s. r. o. Chomutov).

Dalšími certifikáty společnosti jsou:

ISO 9001 (QMS, systém managementu kvality) – tato certifikace je vhodná pro všechny organizace, které chtějí prokázat svou schopnost trvale poskytovat výrobky nebo služby, které splňují požadavky zákazníků a aplikovatelné požadavky zákonů a předpisů, zvyšovat spokojenost zákazníků, posilovat konkurenceschopnost, systematicky udržovat pořádek v dokumentaci, na pracovištích apod. (ISO.cz, 2019).

ISO 14001:2004 (EMS, systém environmentálního managementu) – certifikace je vhodná pro všechny organizace, které chtějí prokázat dosažení plné shody s platnou legislativou a všemi aplikovatelnými environmentálními požadavky, snížit riziko vzniku neshod, které ovlivňují životní prostředí, zlepšit vztahy s veřejností, státními orgány a ostatními environmentálními skupinami a zvýšit důvěryhodnost pro investory, banky a pojišťovny (USR czech, 2019).

OHSAS 18001:2007 (systém managementu bezpečnost a ochrana zdraví při práci) - Certifikát stanovuje požadavky na systém managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (SM BOZP) tak, aby umožnila organizaci řídit její nebezpečí BOZP a zlepšovat její výkonnost. Společnost Eaton vytvořila a udržuje systém managementu BOZP k odstranění nebo minimalizaci rizik vůči zaměstnancům a dalším zainteresovaným stranám, které mohou být vystaveny nebezpečím BOZP, spojenými s činnostmi organizace (ISO.cz, 2019).

MESH certifikace (Global Management systém of Environment, Safety, Security and Health) – „*tento program sestavil Eaton pro posouzení a řízení rizik, příležitosti a dopady v oblasti životního prostředí, zdraví a bezpečnosti. Celosvětově byl tento systém navržen tak, aby Eaton program EHS pracoval na společných cílech. MESH kombinuje následující programy BOZP a zpracován je do jednotné sítě: Jedná se o sjednocení systémů ISO 14001 (ŽP), OHSAS 18001 (BOZP) a směrnice a programy v rámci Eatonu.*“ Politika MESH je umístěna na vrátnici společnosti (Hniličková, s. 36-37).

Každoročně se ve společnosti Eaton Industries s. r. o. Chomutov provádí různé plánované certifikační audity pro ověření nastavení výše uvedených systémů.

Zajímavost společnosti:

AEM (All Employee Meeting) – jedná se o setkání všech zaměstnanců společnosti Eaton Industries s. r. o. Chomutov. Tyto schůzky se uskutečňují jednou za měsíc. Řeší se zde veškeré informace týkající se společnosti, jako jsou hospodářské výsledky za předchozí měsíc, návštěvy, akce společnosti, úrazy, životní prostředí apod. (Hniličková, s. 48).

4.3 Dodržování zásad BOZP v podniku Eaton Industries s. r. o.

Péče o bezpečnost a ochranu zdraví při práci je neoddělitelnou součástí plnění úkolů na všech pracovištích společnosti. Společnost Eaton má ve svém závodě vyvěšenou ceduli

na dobře viditelném místě s nápisem „Bezpečnost na prvním místě“, aby se tak dostávalo do povědomí každého zaměstnance.

Právní i ostatní předpisy k zajištění BOZP jsou předpisy na ochranu života a zdraví, hygienické předpisy, dopravní předpisy, předpisy o požární ochraně apod. Znalost těchto předpisů je povinnou součástí kvalifikačních předpokladů i součástí periodického hodnocení a odměňování pracovníků společnosti.

Každý stroj ve firmě má svou dokumentaci, u které se provádí revize. Dokumentace stroje obsahuje bezpečnostní charakteristiku stroje, bezpečnostní předpis, bezpečnostní pokyny neboli Shift start up, 5S a standard pracoviště, TPM standard, kdy jejich obsah bude popsán v jiné kapitole. Každý zaměstnanec, který na daném stroji vyrábí, musí být vždy proškolen oproti podpisu z příložené dokumentace i jejich revizí, které jsou u stroje v okamžiku vydání vyměněny.

Pro zamezení rizik musí každý pracovník stroje postupovat podle bezpečnostních pokynů. To znamená, i když stroj velmi dobře zná a pracuje na něm například i několik let, vždy musí před započítím výroby stroj zkontrolovat a postupovat dle jeho příložené dokumentace (Zpracováno dle podkladů poskytnutých ředitelem společnosti Eaton Industries s. r. o. Chomutov).

4.3.1 Bezpečnostní technik

Pro zajištění organizace a kontroly BOZP je pověřen interní bezpečnostní technik. Zabývá se oblastmi týkající se úrazové prevence a šetření příčin pracovních úrazů, kontroly dodržování předpisů BOZP a stavu technických zařízení. Dále zabezpečuje školení a vzdělávání pracovníků k BOZP, hodnotí rizika a stanoví návrhy na ochranu před působením rizik. Pověřený bezpečnostní technik zpracovává instrukce, které zajišťují bezpečnost, kontrolu a provoz technických a jiných zařízení. Všeobecnou kontrolu stavu BOZP a technických zařízení provádí denně. Vždy je proveden zápis do deníku kontrol BOZP. V případě, kdy zjistí bezpečnostní technik závady, seznámí s nimi příslušného vedoucího zaměstnance, podá návrh na odstranění zjištěné závady včetně doporučeného termínu k jejímu odstranění (BOZP.cz, 2019).

Dále vykonává odborný dozor také stát v zastoupení patřičných orgánů. Jedná se o Státní úřad inspekce práce, pracovníky Hygienické stanice a pracovníky oboru životního prostředí (SÚIP, 2019).

4.3.2 Odbory

Ve společnosti Eaton fungují odbory, které jsou právnickou osobou ve formě sdružení. Jedná se především o zaměstnance. Cílem založení je prosazovat pracovní, hospodářské, sociální a jiné zájmy svých členů. Odbory jsou v souladu s Listinou základních práv a svobod a zákoníkem práce zástupcem zaměstnanců.

Odbory mají u zaměstnavatele právo na informace (např. finanční situace zaměstnavatele), projednání (např. stanovení výše náhrady majetkové škody zaměstnance), kontrolu (např. BOZP), spolurozhodování (např. při vytváření plánu čerpání dovolené). Odbory jednájí se zaměstnavatelem jménem pracovníků, které zastupují (např. úprava pracovní doby, odměňování) (WIKIPEDIA.org, 2019).

4.3.3 Péče o zaměstnance

Společnost se snaží pečovat o své zaměstnance, motivovat je k lepším výkonům a poskytnout jim řadu zaměstnaneckých výhod. Pro tuto oblast jsou ve firmě stanoveny benefity, které se odrážejí na kvalitě a produktivitě zaměstnanců. Jedná se o tzv. pohyblivou složku, která činí x % ze základu, dle jednotlivých pozic.

Nabízí příspěvek na penzijní připojištění, stravenky či závodní jídelnu, dotovanou dopravu, praní prádla, odměny k jubileu, dárky za podání skoronehod, očkování proti chřipce a mnoho dalšího.

Každý rok firma pořádá Family day, kam i zaměstnanci mohou přivést své blízké. Na této akci je domluvená kapela, různé soutěže pro dospělé i pro jejich ratolesti, občerstvení a apod.

Dále společnost zavedla rozvojový plán zaměstnanců, který obsahuje matici jednotlivých strojů, do které jsou všichni zaměstnanci zařazeny dle jejich dovedností, které ověří tzv. „trenér“.

4.3.4 Prevence rizik na pracovišti

Společnost Eaton se snaží předcházet vzniku nebezpečných událostí na pracovišti, ke kterým může během pracovních výkonů dojít. Pro tyto události je zpracovaný kompletní seznam rizik, a to pro konkrétní pracovní pozice. Příslušný dokument definuje potřebná bezpečnostní opatření, které je nutné dodržovat, aby se v budoucnu nebezpečnému stavu předešlo. U příslušných rizik jsou posuzovány mimo jiné tyto stavy.

1. Pravděpodobnost rizika

Pravděpodobnost rizika je hodnocena od 1 do 5. Hodnota 1 znamená, že pravděpodobnost rizika je jen vzdálená. Označením čísla 2 až 4 jsou vzestupně přiřazeny úrovně potencionálních nebezpečí jako nepravděpodobná, možná a pravděpodobná. Hodnota 5 naopak znamená, že možnost rizika je téměř jistá (Zpracováno dle podkladů poskytnutých ředitelem společnosti Eaton Industries. s. r. o. Chomutov).

2. Pravděpodobnost následků

Pravděpodobnost následků je opět klasifikována od 1 do 5. Vzestupně se jedná o případ poranění zanedbatelné, menší, vážné, závažné a katastrofické (Zpracováno dle podkladů poskytnutých ředitelem společnosti Eaton Industries. s. r. o. Chomutov).

3. Míra rizika

Posledním stavem, který musí být kontrolován, je míra rizika. V tomto úseku je nebezpečí označováno vzestupně od nízkého až po velmi vysoké riziko. Mezi těmito dvěma stavy existuje ještě střední a vysoké riziko. Výsledná míra rizika se snižuje díky bezpečnostním opatřením, které jsou na strojích aplikované (např. světelné závory, magnetické zámky, bezpečnostní skenery apod.) (Zpracováno dle podkladů poskytnutých ředitelem společnosti Eaton Industries. s. r. o. Chomutov).

Kompletní výčet pracovních činností, u kterých může dojít k ohrožení zdraví pracovníka:

- práce s elektrickým zařízením,
- práce s manipulačními zdvižnými vozíky,
- manipulace a skladování,
- kancelářská práce,
- práce s ručním nářadím,
- práce s bruskou, apod. (Zpracováno dle podkladů poskytnutých ředitelem společnosti Eaton Industries. s. r. o. Chomutov).

4.4 Školení BOZP ve firmě

Každé školení, které je ve firmě Eaton poskytováno, je na základě oproti podpisu, které je zanesené v prezenční listině. Prezenční listina obsahuje příjmení a jméno toho, kdo školil a ověřil znalosti, téma školení, oddělení, datum a dále příjmení a jméno školícího, jeho datum narození či E-number, pracoviště, datum školení a podpis.

Nový zaměstnanec, který nastoupí do společnosti, musí nejdříve splnit vstupní školení BOZP, požární ochrany a životního prostředí. Bez těchto úspěšně absolvovaných školení nesmí být zaměstnanec vpuštěn do provozu. Úspěšné absolvování školení je podmíněno stoprocentní úspěšností zodpovězených otázek v testu.

4.4.1 Osnova školení bezpečnosti práce, požární ochrany a životního prostředí pro zaměstnance

Dle zákoníku práce je osnova školení ve všech společnostech téměř totožná. Osnova školení obsahuje:

4.4.1.1 Legislativa

Zmínění nejdůležitějších zákonů jako jsou:

- Zákon č. 262/2006 Sb. – Zákoník práce
- Zákon č. 258/2000 Sb. – Zákon na ochranu veřejného zdraví
- Zákon č. 309/2006 Sb. – Zákon o zajištění dalších podmínek BOZP
- Povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

Shrnutí nejzákladnějších práv a povinností zaměstnanců a zaměstnavatelů dle zákoníku práce (3M, řešení bezpečnosti při práci, 2019).

4.4.1.2 Zákon č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví

Zařazení prací je prováděno na návrh zaměstnavatele orgánu ochrany veřejného zdraví, který provádí jeho posouzení a schválení. Z kategorie práce vyplývají povinné lékařské prohlídky a OOPP. Četnost a druh lékařské prohlídky určuje Krajská hygienická stanice (3M, řešení bezpečnosti při práci, 2019).

4.4.1.3 OHSAS

Vybrané pasáže ze zákoníku práce, které jsou součástí diplomové práce v teoretické části. Výčet rizik, jejich vyhledávání, vyhodnocování, předcházení rizikům apod.

Obrázek 2: Logo certifikátu OHSAS 18001 (www.indiamart.com)

4.4.1.4 Interní dokumentace

Každá společnost má ze zákona právo na provádění zkoušky na přítomnost alkoholu a jiných návykových a omamných látek. Provádění probíhá na vrátnici, kde mají k dispozici veškeré příslušné vybavení odpovídající požadavkům na provedení řádného provedení dechové zkoušky či zjištění přítomnosti návykové látky. Tato kontrola probíhá vždy za přítomnosti odpovědného vedoucího zaměstnance a popřípadě bezpečnostního technika.

4.4.1.5 Identifikace nebezpečí a hodnocení rizik

K úrazům může dojít všude, nejen v práci. Proto člověk musí být obezřetný a dbát na zdraví a bezpečí své i lidí ve svém okolí. Nejčastějšími úrazy ve společnosti Eaton mohou být:

- zhmoždění horních končetin pohyblivými částmi stroje, manipulací materiálu,
- zhmoždění dolních končetin pádem materiálů, s pohybem manipulačních vozíků,
- zakopnutí, uklouznutí a následný pád,
- hluk (např. ultrazvukové myčky, heliumtester se vzduchovou pistolí, tvarovací centra EF),
- kontakt s horkým povrchem (např. pájecí stanice),
- kontakt s NCHL,
- zraková zátěž při vkládání dat do PC,

- nevhodná pracovní poloha.

Ve společnosti Eaton platí přísný zákaz zasahovat do stroje za chodu nebo se dotýkat pohyblivých částí stroje. K tomuto účelu slouží procedura LOTO, která je popsána v kapitole LOTO.

4.4.1.6 Bezpečnostní barvy, vzory a nápisy

Jako každá firma, tak i společnost Eaton má řádně označená místa a stroje bezpečnostními tabulkami, značkami a nápisy. Samozřejmě každý zaměstnanec, dodavatelé a návštěvy jsou povinni je respektovat a při jejich nedodržení se jedná o porušení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Ve společnosti Eaton jsou také vystavené příkazové značky například u zábradlí, kde je vyznačená plastová osoba, která se drží zábradlí a dále je u toho velká cedule s nápisem „PŘIDRŽUJ SE ZÁBRADLÍ! – Hold the handrails!“ U každého vstupu do prostorů je taktéž velká plastová osoba, která má na sobě vyznačené povinné OOPP a v úrovni očí je zrcadlo, nad kterým je napsáno „PODÍVEJ SE, KDO ODPOVÍDÁ ZA BEZPEČNOST A ZDRAVÍ LIDÍ – You are looking at the person responsible for safety.“

Obrázek 3: Bezpečnostní a požární značení (www.meicosafety.cz)

4.4.1.7 Poskytování OOPP

Každý zaměstnanec má nárok na OOPP a nelze ho nahradit finančním plněním. V případě, kdy jsou OOPP předepsány k činnosti, má zaměstnanec povinnost daný OOPP používat. Zaměstnanci jsou povinni pro každý přidělený OOPP vždy prostudovat návod k použití a seznámit se s technickým omezením. Žádný OOPP není univerzální, tedy zákaz

používání vlastních OOPP. Zákaz používání poškozených či nadměrně opotřebovaných OOPP (Šikýř, 2012, s. 184).

Na výrobní hale se nachází automat se všemi druhy rukavic a dalšími často používanými OOPP. K tomuto automatu mají umožněný přístup všichni zaměstnanci za pomoci své čipové karty a dle jejich pracovního zařazení mají definovaný druh OOPP a množství, které si mohou v určitém časovém úseku vybrat. Ostatní OOPP si pracovníci fasují na konkrétním výdejním místě materiálu OOPP u zodpovědné osoby oproti podpisu.

Při pohybu na výrobní hale byla stanovena pracovní rizika a na základě toho bylo rozhodnuto, pro povinnost používat následující OOPP:

- Pracovní obuv – celá výrobní hala + sklad příjmového materiálu
- Ochrana zraku (brýle) – celá výrobní hala + sklad příjmového materiálu → Vybraným zaměstnancům jsou přidělovány dioptrické brýle. Kdo je nemá, musí nosit tzv. brýle přes brýle. Kmenoví zaměstnanci mají nárok po zkušební lhůtě na dioptrické ochranné brýle, které jsou vyráběny externí firmou (brýle jsou certifikované jako OOPP) a to pouze na základě lékařského receptu, který nesmí být starší 3 měsíců.
- Na určených strojích ochrana sluchu – na výrobní hale jsou určená dvě místa se závěsným dávkovačem na jednorázové špunty do uší. Pracovníci, kteří potřebují ke svému každodennímu výkonu práce ochranu sluchu, mají nárok na špunty do uší, které jsou omyvatelné a opakovaně používané daným pracovníkem.
- Na určených místech reflexní vesta, ochrana hlavy (helma) – vždy jsou k dispozici určené OOPP

Ve firmě Eaton Industries s. r. o. platí dále následující bezpečnostní předpis při vstupu na výrobní halu ohledně dlouhých vlasů. Pracovník, který má dlouhé vlasy, nesmí vstupovat do výrobní haly bez jejich zajištění (sepnutí pomocí gumičky, čelenky, spletení do copu, drdolu apod.), jelikož na výrobní hale hrozí riziko zachycení se vlasy o pohyblivé části strojů nebo kontakt s plamenem pájecí stanice. Vlasy mohou být dlouhé maximálně do úrovně ramen. Výše zmíněný bezpečnostní předpis názorně zobrazuje příklady na fotografiích, správnost a nesprávnost spletení vlasů.

Každý stroj na výrobní hale má svůj bezpečnostní předpis, na kterém jsou jasně napsané povinné OOPP a opětovně názorné fotografie operátora se zmíněnými OOPP. Příklad bezpečnostního předpisu na pájecí stanici:

- OOPP – Pracovník je vybaven návlekiem HYFLEX 11-200. Návlek je připnutý k triku pracovníka. Dále je vybaven rukavicemi PURETOUGH. Je zakázáno pracovat

na lince bez předepsaných ochranných pracovních prostředků či s těmito prostředky nedbale nasazenými:

- ✓ nasazené brýle (ochrana očí),
 - ✓ nasazený návlek (ochrana proti popálení horních končetin),
 - ✓ bezpečnostní obuv,
 - ✓ pracovní oděv,
 - ✓ rukavice (ochrana proti popálení),
 - ✓ zátkové chrániče sluchu (ochrana proti hluku).
- Zapalovač – pro zapálení se smí použít pouze zapalovač s prodlouženým nástavcem.
 - Dveře pájecí stanice – Obrázek, který znázorňuje nesprávný a správný stav linky za chodu. To znamená, že dveře pájecí stanice jsou vždy zavřené za chodu linky.
 - Výstražné značky – NEBEZPEČÍ POPÁLENÍ, RIZIKO! HLUK, NEBEZPEČÍ VÝBUCHU.

Obrázek 4: Osobní ochranné pracovní prostředky (www.firmy.finance.cz)

4.4.1.8 Pracovní úrazy

Pracovní úrazy se hlásí ihned svému nadřízenému. Ten je povinen poskytnout pracovníkovi první pomoc, úraz prošetřit, obeznámit bezpečnostního technika a úraz zapsat do knihy úrazů ihned po jeho nahlášení. Nejsou akceptovány případy nahlášených úrazů zpětně.

Důležité informace, které nesmějí chybět při hlášení úrazu:

- Co se stalo – např. zhmoždění nohy
- Datum a linka
- Popis události + přiložené rekonstrukční fotografie
- Zjištění
- Prevence a nápravná opatření
- Jak se Vás tento úraz týká

4.4.1.9 Hlášení závad a skoronehod

Pracovníci společnosti jsou povinni hlásit závady a skoronehody svému nadřízenému nebo bezpečnostnímu technikovi. Vyplní formulář – Hlášení skoronehody/zjištění, pracovník zaškrtně, o jakou skoronehodu nebo zjištění se jedná. Zda vážná (červeně – zastav práci a reportuj = povinné vypracovat 8D report), minoritní (žlutě – upozorni a reportuj = povinné vypracovat ISHIKAWA diagram), zjištění nebezpečných podmínek nebo chování (zeleně – pokračuj a reportuj).

Hala je označená velkými písmeny abecedy a čísly na sektory, dle toho se zapíše, o jakou část haly či výrobní linky se jedná. Pokud se stala skoronehoda/zjištění na stroji, je důležité vypsát číslo stroje. Vybrat z možností předem vypsanych problémů (např. nevyhovující layout, pád, zakopnutí apod.). Popsat problém, co hrozí, co se zanedbává a k čemu může dojít. Napsat návrh nápravných a preventivních opatření předkladatele. Jméno a příjmení, E-number, datum a podpis podatele, návrh nápravných opatření. Tento vyplněný formulář je odevzdán svému nadřízenému zaměstnanci či bezpečnostnímu technikovi, který svým podpisem potvrdí, že skoronehodu nebo zjištění převzal a byl s ní seznámen.

Pokud se skoronehoda/zjištění týká údržby, musí vedoucí zaměstnanec zapsat problém do Profylaxu. Jestliže skoronehoda/zjištění nejsou vyřešeny, tzn., problém není odstraněn, naskenuje oprávněná osoba vyplněný formulář do příslušného souboru pro oddělení EHS, aby o tom bylo informováno. Nadřízený si formulář ponechá fyzicky u sebe do doby, než se sjednají nápravná opatření. Po vyřešení se formulář fyzicky odevzdá EHS oddělení.

Interním korporátním nařízením má každý závod daný nějaký cíl na podání skoronehod/zjištění v časovém úseku, který musí být splněn. EHS oddělení vybere to zjištění pracovníka, které jim nejvíce pomůže (dle závažnosti) k zjištění rizik a jejich odstranění. Dotyčný je oceněn jako EHS Hero, osobně mu poděkují a ocení drobným dárkem s logem společnosti Eaton Industries s. r. o.

4.4.1.10 Závodní preventivní péče

Každý zaměstnanec společnosti Eaton je povinen podrobit se lékařské prohlídce u závodního lékaře, ORL a Audiometrie, a to vždy při nástupu do zaměstnání. Další periodické kontroly zaměstnanců jsou na ORL jednou za deset let, u Audiometrie jednou za dva roky a u závodního lékaře jednou za rok. Tyto kontroly jsou povinné pro ověření stavu zdravotní způsobilosti, kdy výsledky interpretuje lékař. V případě jakýchkoliv zdravotních problémů je zaměstnanec zaslán na mimořádnou lékařskou prohlídku.

4.4.1.11 Pohyb na pracovištích

Platí zákaz svévolného pohybu po areálu mimo určené pracoviště, samozřejmě dle výjimek (např. pokyn od nadřízeného pracovníka). Vstup do prostoru s nebezpečnými chemickými látkami se povoluje jen náležitě vybavené a poučené obsluze daného zařízení. Sklad s chemickými látkami je uzamčen a klíč má u sebe pouze oprávněná osoba.

Dále platí přísný zákaz běhání v celém areálu firmy. Jestliže pracovník odchází ze své pozice (např. na WC, svačinu apod.), musí uvědomit svého nadřízeného, popřípadě svého spolupracovníka.

4.4.1.12 Překážky v komunikacích

Zákaz odkládání předmětů, pokládání hadicových a kabelových vedení není-li to nezbytně nutné, a pokud se nejedná o krátkodobou naléhavou potřebu do vyznačených komunikací. V případě, že se tak stane, musí být místo řádně označeno a zabezpečeno.

4.4.1.13 Ruční manipulace s materiálem

Poučení o zvedání a manipulaci s břemeny, nepřekročení hmotnostních limitů pro ruční přenášení dle tabulky. Povinnost těhotných žen informovat svého zaměstnavatele včetně vedoucího.

4.4.1.14 Obsluha strojů a technických zařízení

Kontroly ve výrobě zajišťuje operátor při „Shift Start Up“ (dále jen SSU - kontrola stroje na začátku směny), kde na základě řízeného dokumentu provádí především vizuální kontrolu. Hlubší kontroly jsou nastaveny v TPM, kde jsou na základě dokumentace od výrobce nastaveny pravidelné kontroly a údržba.

SSU zajišťuje bezpečný stav stroje. Na stroji se nachází magnetické kolečko z jedné strany zelené (STROJ JE BEZPEČNÝ, vyplnit datum, den, hodinu a jméno operátora) a z druhé strany červené (POZOR, STROJ JE NEBEZPEČNÝ!, na stroji se nesmí vyrábět do provedení opravy), které slouží jako vizuální potvrzení, zda byla na stroji metoda SSU dle aktuální přiložené dokumentace řádně provedena. Pokud u některého stroje dokumentace či vizuální ukazatel pro SSU chybí, nesmí se na stroji vyrábět a je nutné si jej vyžádat u vedoucího zaměstnance.

4.4.1.15 Obsluha elektrických zařízení

Zakázáno používat vlastní spotřebiče, které se připojují na rozvodnou síť. Důvodem je zajištění požární bezpečnosti a ochrany před úrazy elektrickým proudem. Dále zákaz používání MP3 přehrávačů a podobných zařízení.

Používání mobilních telefonů na výrobní hale je povoleno pouze na označených místech, na hale jsou celkem tři taková místa. A to jen ve vážných případech a vždy musí pracovník informovat svého nadřízeného. Zákaz telefonování za chůze po celém areálu společnosti.

4.4.1.16 Nebezpečné chemické látky a přípravky

V rámci výrobního procesu a dalších činností se používá velké množství chemických látek a přípravků. Před použitím jakékoliv chemické látky nebo přípravku se vždy seznamte s jejími nebezpečnými vlastnostmi. Každý obal chemické látky musí být řádně označen. Je zakázáno přelévát či skladovat jakékoliv chemické látky a přípravky v obalech od nápojů (např. PET láhev apod.). Všechny údaje musí být v češtině.

4.4.1.17 Úklid pracoviště

Každý zaměstnanec musí na svém pracovišti udržovat průběžně a trvale pořádek, pokud to není možné, tak alespoň na konci směny dle TPM standardu a 5S standardu. Neodkládat na podlahu předměty, o které je možnost zakopnout, dávat pozor na rozlité kapaliny a olejové úkapy, ihned utřít. Při úklidu třídit odpad podle zvláštních předpisů a ukládat jej do vyznačených nádob.

4.4.1.18 Práce subdodavatelů

Dodavatelé se musí řídit dle příručky pro dodavatele Contractor handbook H-SM-EHS-S-400, zde je také specifikována povinnost dodržování LSR, na vrátnici je každá osoba prověřena dle seznamu schválených dodavatelů. Povinnost zaměstnanců hlásit nadřízenému, zjistí-li, že zaměstnanci subdodavatele svým jednáním ohrožují sebe nebo zaměstnance společnosti či jednají v rozporu s předpisy (např. kouření v areálu společnosti, nenošení ochranných brýlí a bezpečnostní obuvi apod.).

4.4.1.19 MESH

Všichni zaměstnanci společnosti Eaton nesou osobní odpovědnost za vytvoření a udržování bezpečného pracovního prostředí. *„Zásady bezpečnosti společnosti Eaton jsou součástí našeho správného podnikání a jejich dodržování nám pomáhá ve snižování počtu úrazů a nemocí na pracovišti:*

- 1. Bezpečnost je základem pro vše, co děláme.*
- 2. Naší snahou je odstraňovat podmínky, které mohou vést ke zranění osob nebo nemocím z povolání.*
- 3. Všem zraněním a nemocím z povolání lze zabránit, pracoviště s nulovým počtem úrazů je dosažitelným cílem.*
- 4. Činíme rozhodnutí a podporujeme takové chování, které chrání nás i ostatní před rizikem úrazu.*
- 5. Ke snižování rizika a neustálému zlepšování naší bezpečnosti využíváme formálních postupů k řešení problémů.*

Dodržování pravidel považujeme za absolutní nutnost, protože jejich porušení může vést k vážným zraněním nebo i smrti“ (EATON ČR, 2019).

4.5 Životní prostředí výrobního závodu Eaton

4.5.1 Ochrana ovzduší a vod

Emisními zdroji ve společnosti Eaton jsou kotelna (vytápění budovy), vzduchotechnické jednotky, pece, dieselagregát ve strojovně HZS a z technologických procesů pájecí poloautomaty, brusky a odmašťovací stůl.

Výrobní závod se zavázal k úsporným opatření, která povedou k redukcí spotřeby vody. Každý zaměstnanec je odpovědný za spotřebu vodu a je zakázáno vodou plýtvat.

V případě, že by došlo k výskytu havarijních stavů, je nutné postupovat dle Havarijního plánu a pro eliminaci nebezpečí je nutné přijmout nápravná opatření pro jejich zamezení, pomocí 8D Reportu pro zjištění kořenové příčiny.

4.5.2 Lapák tuku a ropných látek

Na parkovišti společnosti Eaton platí přísný zákaz výměny a doplňování olejů. Je pravidelně monitorována a měřena kvalita vypouštěné vody z lapáku tuků (jedlých tuků z provozu kuchyně a jídelny) a lapáků lehkých ropných látek (ropné látky z parkoviště a nákladových ramp) s cílem zabránění ekologické havárii.

4.5.3 Havarijní připravenost a reakce

Ve společnosti Eaton musí znát každý havarijní plán i externí zaměstnanec závodu. Každý zaměstnanec je povinen při zjištění úniku nebezpečné chemické látky včetně olejů událost ihned ohlásit na vrátnici a oddělení EHS a zahájit likvidaci uniklé látky, kdy použije havarijní soupravu. Důležité je zabránit únikům chemických látek a olejů do kanalizace.

4.5.4 Odpady

Všechny osoby v závodě Eaton mají povinnost třídit odpady a ukládat je do nádob k tomu určených, které jsou označeny příslušnou cedulí. Cílem společnosti je minimum odpadů. Vzniklý odpad se spálí, skládá a recykluje.

4.5.5 Bezpečnostní list (MSMD)

Všechny používané chemikálie ve firmě Eatonu mají svůj bezpečnostní list. Tento list je vedoucí zaměstnanec povinen poskytnout všem svým podřízeným zaměstnancům tak, aby byla zajištěna ochrana jejich zdraví. Každý zaměstnanec je povinen se s bezpečnostním listem seznámit.

Ve firmě jsou všechny bezpečnostní listy uloženy na stejných místech společně s chemikálií, v blízkosti pracoviště, kde se s chemikálií manipuluje. Jiné, než povolené a schválené látky a přípravky je zakázáno v závodě používat.

4.5.6 Základní bezpečnostní pravidla

Nutnost znát umístění nouzových ovladačů, uzávěrů, nouzových východů a trasy únikových cest, způsob, jak zajistit technologie v případě mimořádné události, umístění lékárniček první pomoci, umístění havarijních sad, OOPP, hasicích přístrojů, hydrantů apod.

4.6 Požární nebezpečí vznikající při činnostech ve společnosti Eaton

V celém prostoru výrobního areálu společnosti Eaton platí přísný zákaz kouření a manipulace s otevřeným ohněm, mimo vyhrazených míst na kouření. Možnost vzniku požáru v chemickém skladu. Na pájecích stanicích se používá zemní plyn, možnost výbuchu. Dále je v areálu sklad LPG (propan), který se používá pro vysokozdvizné vozíky. Ve strojovně SHZ je nádrž na 1200 litrů motorové nafty pro pohon dieselového agregátu. Dalším možným nebezpečím mohou být teplené spotřebiče apod.

Ve společnosti se nacházejí tyto ochranné prvky při vzniku požáru: hasicí přístroje, sprinklery (systém automatického hašení), Tlačítko hlásiče požáru (EPS), ZOTK (světlíky pro odtažení kouře), požární uzávěry, kouřové čidlo (EPS), samočinné odvětrávání, hydrantové systémy, fotoluminiscenční podlahové značení označující směr úniku osob z budovy.

Všichni zaměstnanci by měli znát sběrná shromaždiště, která se nachází na parkovišti před budovou a jsou zde popsány jednotlivé útvary pro snazší kontrolu osob. Na vrátnici musí být řádně zapsaná každá návštěva. Např. v případě požáru, aby se vědělo, že je v budově někdo další kromě zaměstnanců.

4.6.1 Požární řád

Pro každé pracoviště se zvýšeným požárním nebezpečím je zpracován požární řád:

- Požární řád pájení
- Požární řád pro klecový sklad tlakových lahví LPG
- Skladová hala příjmového materiálu
- Archiv
- Chemický sklad
- Svářecí box údržba
- Skald technických plynů

4.7 Školení „LOTO“

Další významným prvkem pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci je systém LOTO, což znamená z anglického slova LOCKOUT-TAGOUT, přeloženo do češtiny UZAMKNI A OZNAČ). Procedura LOTO není v České republice zatím jednoznačně legislativně vyžadována, ale zavedení tohoto systému zajistí plnění základní povinnosti zákoníku práce v prevenci rizik BOZP s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, která se týkají výkonu práce (LOCKOUT TAGOUT, 2019).

Ve společnosti Eaton je každý pracovník údržby a výroby proškolen na aplikaci procedury LOTO, zkrátka všichni zaměstnanci, kteří pracují se strojem. Zaměstnanec, který neprošel školením LOTO, nesmí v žádném případě zasahovat do stroje, jelikož by tím porušil životně důležitá pravidla, jež je tato procedura součástí.

Školení zaměstnanců na LOTO proceduru probíhá každoročně a skládá se z teoretické části, kde jsou popsány a vysvětleny veškeré důležité informace týkající se systému LOTO a následně musí oprávněná osoba splnit písemný test z 90 procent. Pokud tyto podmínky školený zaměstnanec splní, přesunou se na výrobní halu, kde následuje praktická zkouška, kdy školitel (bezpečnostní technik či oprávněný vedoucí zaměstnanec) ověří praktické znalosti pracovníka. Vybere dle svého uvážení dva různé stroje, na které školený zaměstnanec

aplikuje proceduru LOTO. Školitel zkoumá všechny kroky školeného, zda postupuje podle pracovního postupu LOTO a dle bezpečnostních pokynů.

Společnost Eaton vyžaduje opakované teoretické školení u zaměstnanců, u nichž byly zjištěny problémy v průběhu praktické demonstrace. Praktickou zkoušku musí oprávněná osoba splnit na sto procent. Opakovací teoretické školení všech oprávněných osob je vyžadováno v případě, že dojde ke změně přidělení práce, procedur zablokování specifikovaných pro zařízení či jsou zjištěny nedostatky v procesu kontroly energie, a to jedenkrát za 12 měsíců. Bezpečnostní technik ve společnosti Eaton provádí periodické a dokumentované kontroly pro ověření, zda zablokování je prováděno řádným způsobem. Společnost Eaton má přibližně 450 zaměstnanců, tudíž vychází 25 kontrol za čtvrtletí.

4.7.1.1 Účel programu LOTO

Primárním účelem tohoto programu je poskytnout informace a procedury LOTO, které budou významným způsobem redukovat potenciální riziko úrazu pro všechny zaměstnance společnosti Eaton Industries s. r. o. a dodavatele. Jedná se o proceduru, která stanovuje požadavky, techniky, návrhy a metody, které chrání osoby tam, kde může dojít k úrazu následkem neočekávaného uvolnění nebezpečné energie. LOTO zvyšuje bezpečnost práce, je ideální prevencí před možným zraněním a pomáhá eliminovat chyby pracovníků (LOCKOUT TAGOUT, 2019).

4.7.1.2 Charakteristika systému LOTO

Jedná se o proceduru, která spočívá v uzamčení přívodu energií. Do jednoho typu zařízení mohou proudit různé typy zdrojů energie (elektrický proud, hydraulický tlak, stlačený vzduch, plyn, pára a všechny kapaliny), neboť každý zdroj energie je potenciální nebezpečí. Aplikuje se proto, aby stroj nemohl nikdo spustit, zejména při údržbě, seřizování či čištění stroje. Je velmi důležité dodržovat návod Lockout Tagout a bezpečnostní postupy. LOTO je součástí životně důležitých pravidel (Live saving rules) a nedodržením LOTO procedury zaměstnanci riskují vznik úrazu a tím porušují životně důležitá pravidla (LOCKOUT TAGOUT, 2019).

Ve firmě Eaton má každý stroj dokument s pracovním postupem LOTO. Každý zaměstnanec, který na daném stroji pracuje, musí být z tohoto dokumentu proškolen oproti

podpisu. Před aplikací LOTO musí zaměstnanec, který chce na daném stroji provádět údržbu dokument prověřit, vybrat činnost, kterou bude provádět a podle té činnosti aplikovat zámek a štítek na stanovené energie. Není-li činnost specifikována, musí se LOTO aplikovat dle bodu v dokumentaci „činnosti níže nepopsané“.

Všechny stroje jsou označeny nálepkami, které specifikují místa ventilů a vypínačů různých energií. Tyto místa s nálepkami jsou vyfocena a pro vizuální usnadnění jsou přiloženy v dokumentaci. Když veškeré uložené energie jsou uvolněné a zdroje energií jsou zablokovány, je nutné ověřit stav nulové energie, tj. přesvědčit se o tom, že ve stroji se nenachází žádná zbytková energie. Tyto kontroly se provádí pomocí manometru, barometru, čidel apod.

Dále každý zaměstnanec, který chce aplikovat proceduru LOTO, musí v oblasti stroje informovat ostatní osoby o tom, že bude zařízení zablokováno.

4.7.1.3 Základní pravidla LOTO

- Jeden člověk – jeden zámek – jeden klíč

Každý pracovník má u sebe klíč, kterým stroj uzamknul, tedy který zajišťuje, že jsou veškeré nebezpečné energie zablokovány. Nikdy tento klíč nesmí nikomu půjčit, jelikož za ten daný stroj zodpovídá. Zaměstnanci nesmí pracovat pod ochranou zámku jiné osoby.

- Jeden zámek – jedna visačka

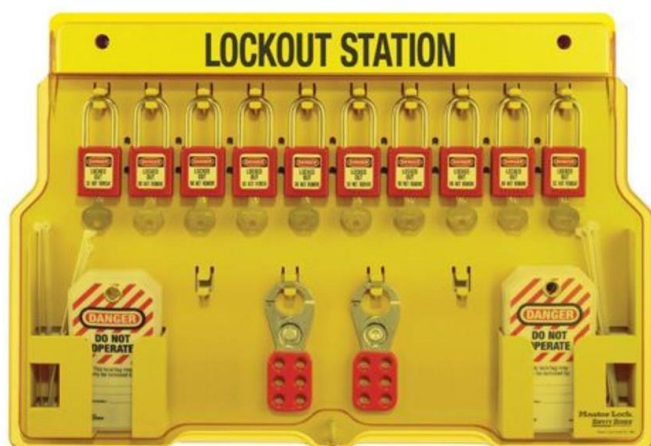
Každý zámek je identifikován visačkou, na které je uvedeno: jméno, úsek, uzamčeno do.

4.7.2 Z čeho se skládá systém Lockout/Tagout

Systém LOTO se skládá ze stanice pro zablokování a zámky, ve společnosti Eaton je známá pod názvem Lockout stanice. Ve výrobní hale je umístěno celkem sedm stanic. Tři stanice velké, které obsahují téměř dvacet zámků s klíči a čtyři stanice malé, které obsahují pouze do pěti zámků s klíči.

Klíč od Lockout stanic má u sebe oprávněný vedoucí zaměstnanec, a to ze dvou důvodů. Prvním důvodem je, aby měl informace o tom, kdo a kdy provádí údržbu a na kterém stroji a druhým důvodem je pro zamezení ztráty zámků a klíčů. Ví, kdo si z pracovníků zámky půjčil a v případě ztráty je mnohem snadnější zámky dohledat.

Stanice Lockout se skládá z bezpečnostních zámků, uzamykatelných petlic, štítků, krytů ventilů a zajištění jističů. LOTO zámky musí být standardizované, co se týče výrobce, velikosti a barvy. Nesmí být používány k žádnému jinému účelu a smí mít pouze jediný klíč. Nesmí existovat žádný duplikát klíče. V případě, kdy je potřeba stroj odemknout a pracovník, který stroj uzamykal, ztratil klíč či je mimo pracoviště, může se provést odstříhnutí zámku po důkladném prozkoumání stroje a pouze na nařízení ředitele závodu.

Obrázek 5: Lockout stanice (www.lockout-tagout-shop.cz)

4.8 Pracovní úrazovost v ČR v letech 2013 – 2017

Z důvodu citlivých dat nebudou v této práci zveřejněny údaje pracovních úrazů společnosti. Data k této kapitole jsou čerpána ze statistiky pracovních úrazů v ČR evidovaných SÚIP. Pracovní úrazy bez pracovní neschopnosti a smrtelné pracovní úrazy nejsou od roku 2012 statisticky sledovány (NemÚr-ČSÚ).

Tabulka 1: Pracovní úrazovost v ČR v letech 2013-2017

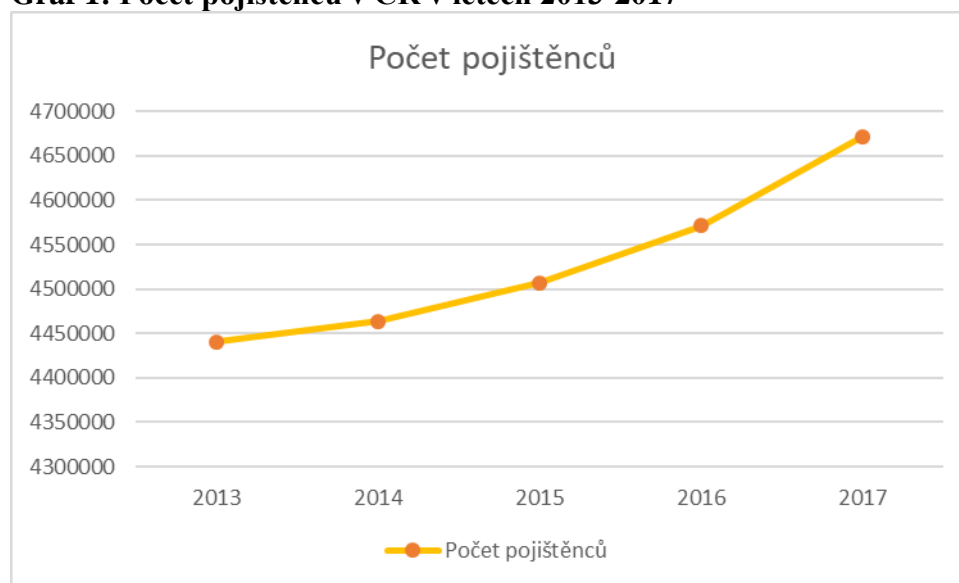
Rok	2013	2014	2015	2016	2017
Počet pojištěnců	4440326	4464057	4507012	4571305	4671825
Počet prac. úrazů s prac. neschopností	42927	45058	46331	47379	47491
Počet dnů prac. neschopnosti pro prac. úrazy	2391689	2446635	2568798	2575220	2583142
Průměrná doba trvání případu (kal. dny)	55,72	54,30	55,44	54,35	54,39

Průměrný denní stav prac. neschopnosti	6553	6703	7038	7036	7077
---	------	------	------	------	------

Zdroj: (ZNALOSTNÍ SYSTÉM PREVENCE RIZIK V BOZP, 2019), vlastní zpracování

V grafu 1 lze vidět plynulý nárůst počtu pojištěných osob. To znamená, že od roku 2013 do roku 2017 přibylo 231 499 pojištěnců. S tím je spojen i nárůst pracovních úrazů s pracovní neschopností.

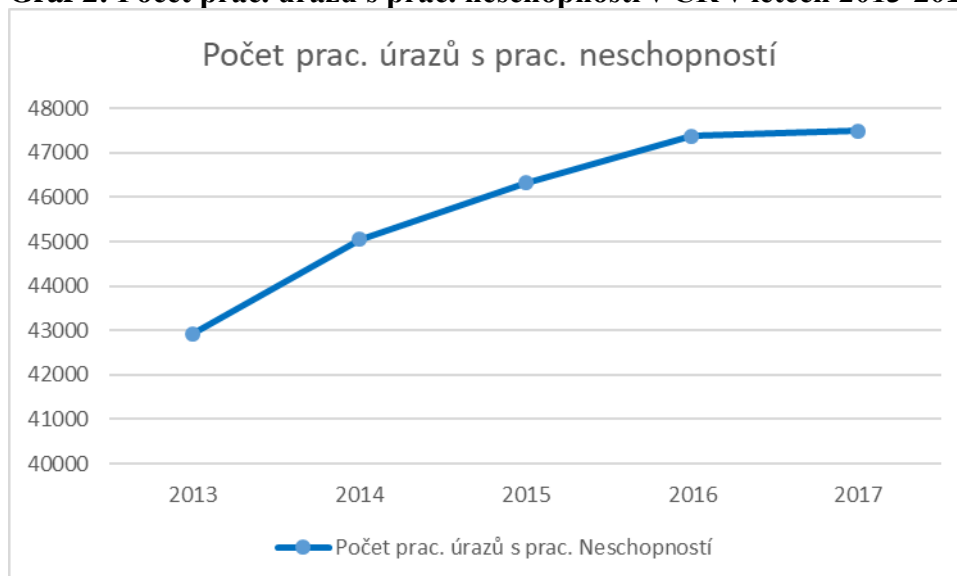
Graf 1: Počet pojištěnců v ČR v letech 2013-2017

Zdroj: vlastní zpracování dle - ZNALOSTNÍ SYSTÉM PREVENCE RIZIK V BOZP, 2019

V grafu 2 je znázorněn počet pracovních úrazů s pracovní neschopností v České republice za období 2013 až 2017. Nejvyšší nárůst pracovních úrazů s pracovní neschopností činil v roce 2014, kdy počet vzrostl o 2 131 pracovních úrazů s pracovní neschopností. V každém dalším roce přibylo průměrně 1 000 pracovních úrazů. V roce 2017 se růst rapidně zpomalil a přibylo pouhých 112 pracovních úraz.

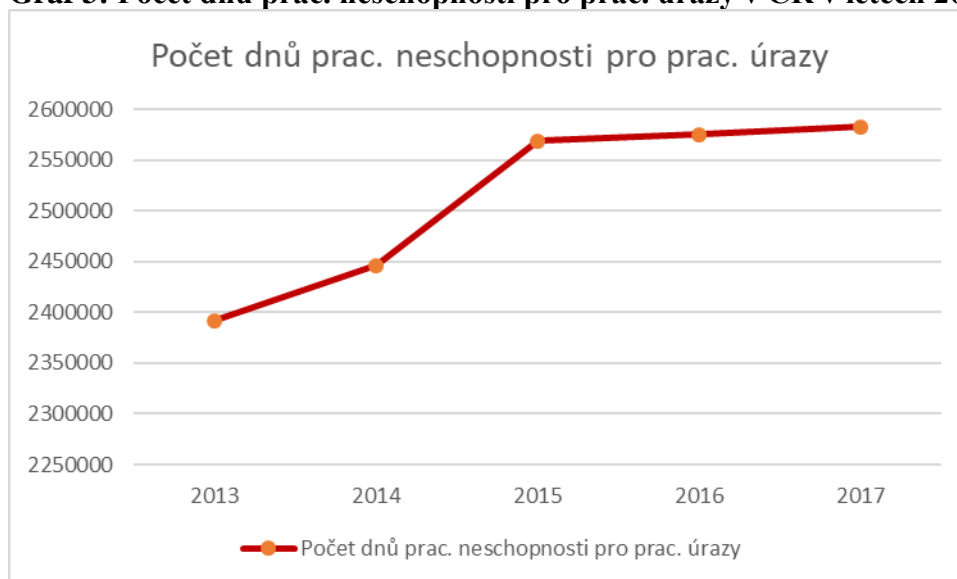
Graf 2: Počet prac. úrazů s prac. neschopností v ČR v letech 2013-2017

Zdroj: vlastní zpracování dle - ZNALOSTNÍ SYSTÉM PREVENCE RIZIK V BOZP, 2019

Graf 3 znázorňuje počet dnů pracovní neschopnosti pro pracovní úrazy. Nejvyšší skoky byly v období 2013 až 2015. Od roku 2015 se nárůst počtu pracovních dnů pracovní neschopnosti výrazně zpomalil.

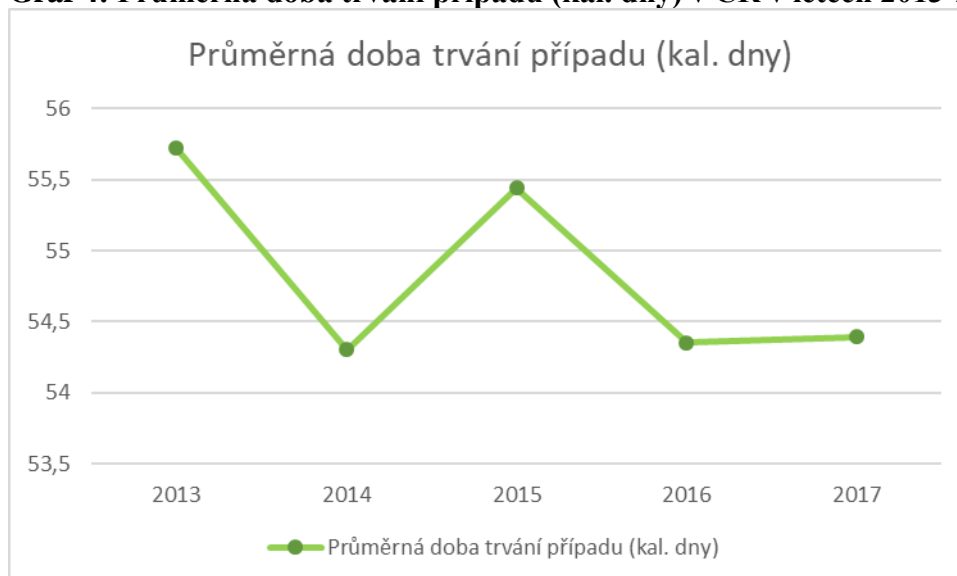
Graf 3: Počet dnů prac. neschopnosti pro prac. úrazy v ČR v letech 2013-2017

Zdroj: vlastní zpracování dle - ZNALOSTNÍ SYSTÉM PREVENCE RIZIK V BOZP, 2019

V Grafu 4 je znázorněná průměrná doba trvání pracovního případu, a to v kalendářních dnech. Z grafu 5 lze vyčíst, že nejdelší zaznamenaná doba trvání případu byla v roce 2013. V roce 2014 byla nejnižší doba trvání případu. V roce 2015 hodnota výrazně vzrostla, ale od roku 2016 se hodnota doby trvání případu opět snížila a do roku 2017 vzrostla pouze minimálně.

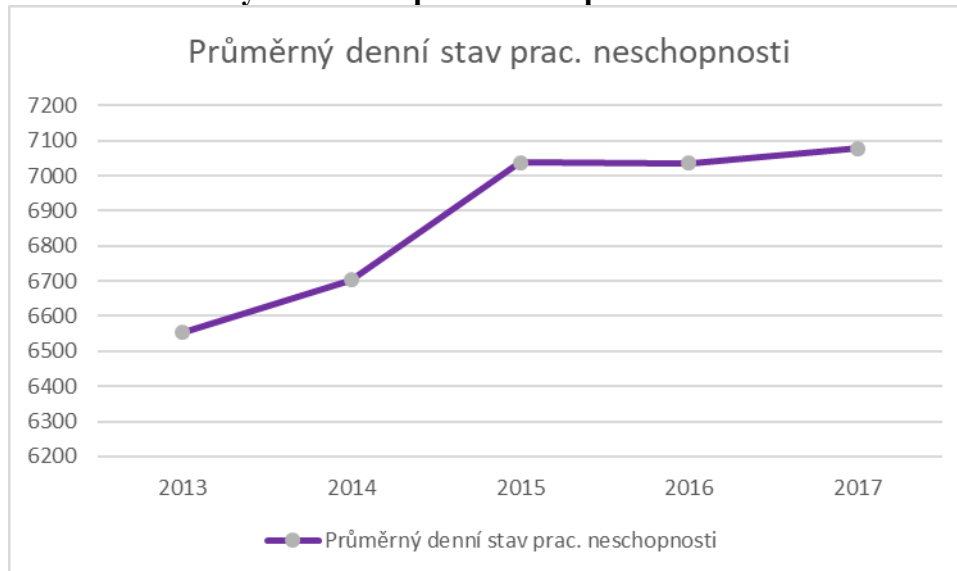
Graf 4: Průměrná doba trvání případu (kal. dny) v ČR v letech 2013-2017

Zdroj: vlastní zpracování dle ZNALOSTNÍ SYSTÉM PREVENCE RIZIK V BOZP, 2019

V grafu 5 lze vidět hodnoty průměrného denního stavu pracovní neschopnosti, který se postupně za celé zmíněné období zvyšoval. Nejvyšší nárůst průměrného denního stavu pracovní neschopnosti je zaznamenán v období 2014 a 2015. Ostatní roky se tento stav udržoval ve velmi mírném nárůstu.

Graf 5: Průměrný denní stav prac. neschopnosti v ČR v letech 2013-2017

Zdroj: vlastní zpracování dle ZNALOSTNÍ SYSTÉM PREVENCE RIZIK V BOZP, 2019

Počet smrtelných pracovních úrazů v ČR zaznamenává Státní úřad inspekce práce (SÚIP -šetří oblastní inspektoráty práce) a Český báňský úřad (ČBÚ - šetří obvodní báňské úřady).

Počet smrtelných pracovních úrazů v roce 2017 klesl proti předcházejícímu roku o 9 případů a celkem dosáhl 95 případů. V prvních deseti letech existence České republiky (1993–2002) tento počet činil 200 až 300 případů za rok (průměrně 250). Dále v letech 2003–2016 se již počet dostal pod hranici 200 případů a činil 100 až 200 případů za rok (průměrně 142). V roce 2017 se poprvé v historii počet dostal pod hranici 100 případů za rok.

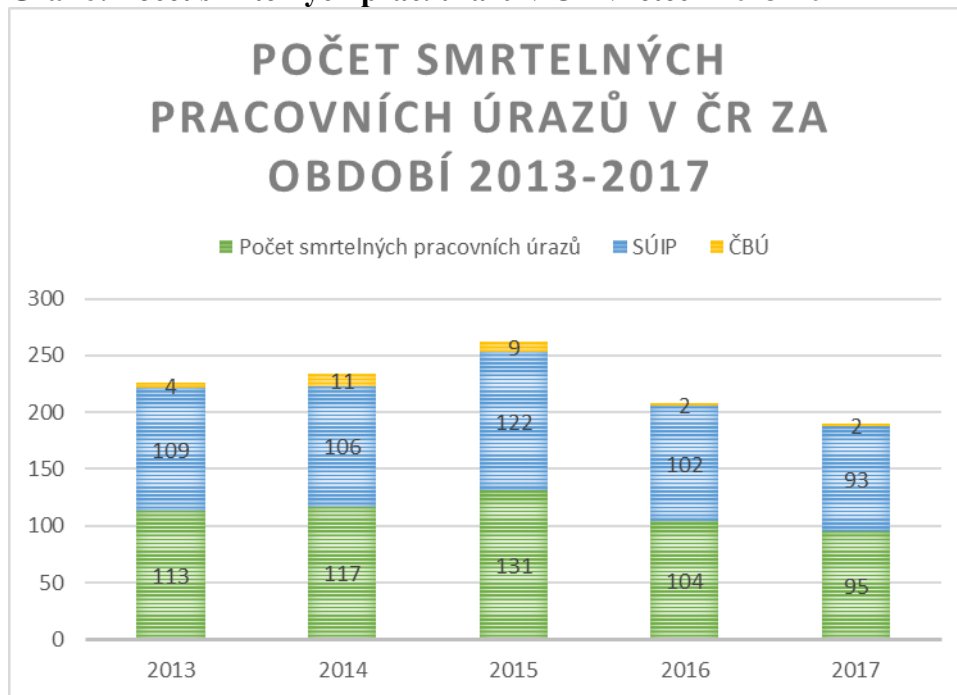
Tabulka 2: Vývoj počtu smrtelných pracovních úrazů v ČR v letech 2013-2017 (SÚIP)

Rok	Počet smrtelných pracovních úrazů	SÚIP	ČBÚ
2013	113	109	4
2014	117	106	11
2015	131	122	9
2016	104	102	2
2017	95	93	2

Zdroj: (OBOROVÝ PORTÁL PRO BOZP; STÁTNÍ ÚŘAD INSPEKCE PRÁCE, 2019), vlastní zpracování

Graf 6 zobrazuje počet smrtelných pracovních úrazů v ČR pro období 2013 až 2017. V zelené části jsou zobrazeny celkové počty pracovních úrazů, v části modré je počet zaznamenaný Státním úřadem inspekce práce (SÚIP) a v části oranžové je počet zaznamenaný Českým báňským úřadem (ČBÚ). Nejvyšší počet smrtelných pracovních úrazů byl zaznamenaný v roce 2015. Od té doby se hodnoty počtu smrtelných pracovních úrazů snížili. V roce 2017 je zaznamenaný nejnižší počet smrtelných pracovních úrazů v historii.

Graf 6: Počet smrtelných prac. úrazů v ČR v letech 2013-2017

Zdroj: vlastní zpracování dle - OBOROVÝ PORTÁL PRO BOZP; STÁTNÍ ÚŘAD INSPEKCE PRÁCE, 2019

5 Výsledky zhodnocení

Informace pro zjištění stavu dodržování zásad BOZP ve společnosti Eaton Industries s. r. o. Chomutov jsou získané z podkladů od ředitele společnosti a z osobní zkušenosti autorky, která ve společnosti pracuje na pozici vedoucí linky. Na základě zjištění lze konstatovat, že problematika BOZP je velmi kvalitně propracovaná. Avšak se vyskytují drobné nedostatky, které by bylo možné zlepšit. Například regulace teploty na výrobní hale v letních měsících. Autorka práce tento problém osobně pocítila „na vlastní kůži“. Společnost má zřízená samostatně otevíratelná okna, na každém stanovišti jsou ventilátory, ale bohužel tato opatření jsou nedostačující. Z tohoto důvodu by společnost mohla zvážit zřízení klimatizace a pořízení pracovního oděvu, kdy by jeho součástí byly krátké kalhoty. Dle informací ředitele společnosti se podnik snaží výše zmíněný problém odstranit pomocí chladicí vesty. Tyto chladicí vesty momentálně procházejí zkouškou, zda se osvědčí. Pokud se chladicí vesta osvědčí a byl by dostatek finančních prostředků na jejich pořízení, mohlo by se pár vest pořídit na pracoviště, kde je teplota nejvyšší. Společnost Eaton s. r. o. nabízí benefity, kterými jsou například fontány s pitnou vodou (studená, horká, CO₂). Na výrobní hale se nachází 5 fontán pro doplnění nepřetržitého příjmu tekutin. Když je teplota na výrobní hale vyšší než 30°C po dobu dvou a více hodin, dostávají lidé ochranné minerální nápoje na doplnění živin, které vypotí, někdy také nanuky.

Příležitostí pro společnost by mohla být automatizace, neboť snižuje potřebu přítomnosti člověka při vykonávání určité činnosti. Tím by se zamezilo množstvím úrazů spojené s vykonávanou činností. Dalším přínosem by pro podnik mohl být rozvoj technologií a změna přístupu při řešení konkrétních problémů. Dále rozvojový plán pro zaměstnance, který obsahuje činnosti, které by vedly k rozšíření jeho znalostí a rozvoji jeho dovedností.

Společnost Eaton má velmi vysoké standardy v oblasti bezpečnosti práce. Ochranná obuv, ochranný oděv, a ochranné brýle jsou samozřejmostí nejen pro zaměstnance společnosti, ale i pro její dodavatele a návštěvy. Společnost se snaží pro své zaměstnance zajistit bezpečný a plynulý chod související s výkonem práce. Každý pracovní úraz, byť drobný, je vyšetřován a jsou vždy zaváděna nápravná opatření. To znamená, že bezpečnostní pracovníci vystaví nařízení pro výrobu, jaká činnost se nesmí provádět, aby se eliminovaly veškeré potencionální zdroje nebezpečí. Ve společnosti je na bezpečnost kladen velký důraz a bezpečnost je pro společnost jednoznačně na prvním místě.

Společnost Eaton chce dosáhnout pracoviště bez nehod. Jejím cílem je NULA. To znamená, co nejvíce eliminovat rizika nebezpečí, aby se nestal, pokud možno ani jeden

pracovní úraz. Snaží se tím dosáhnout pomocí nařízení (dodržování životně důležitých pravidel, Shift Start Up, aplikace LOTO procedury, apod.), instalací bezpečnostních zařízení a ochranných krytů (světelné závory, ochranné klece, magnetické zámky, obouruční ovládání, stop tlačítko, skener, apod).

Závěr

V teoretické části diplomové práce je rozebíraná problematika BOZP. Jelikož se jedná o velmi rozsáhlou oblast, jsou zde popsány vybrané pasáže. Zkratka BOZP znamená bezpečnost a ochrana zdraví při práci, jsou to nařízení a pravidla, která se týkají zaměstnavatelů, zaměstnanců i OSVČ, ti je musí dodržovat. Dodržování pravidel BOZP je kontrolováno státními kontrolními úřady. Část práce je věnována historii BOZP, která sahá až do 18. stol. př. n. l. až po její současnost. Důležitý zlom nastal v roce 2001, kdy se změnilo pojetí BOZP z technického přístupu na přístup systémový. Dále je popsána legislativa BOZP, kdy základními zákony v této oblasti jsou Zákoník práce č. 262/2006 Sb. v platném znění a Zákon č. 309/2006 Sb. v platném znění o zajištění dalších podmínek BOZP. Právní úprava taktéž zahrnuje obecná pravidla chování zaměstnavatele a zaměstnanců. Další kapitoly se zaměřují na školení BOZP, kdy zaměstnavatel je povinen zajistit školení zaměstnanců o právních a ostatních předpisech pro zajištění BOZP, ŽP a PO. V kapitole hodnocení a analýza rizik jsou nejdříve vysvětleny samostatně základní pojmy vztahující se k hodnocení rizik a následně je popsána souvislost mezi pojmy. Důležitou kapitolou je poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, které eliminují rizika, které není možnost úplně odstranit. Dále také procedura LOTO, kterou společnost aplikuje.

Praktická část diplomové práce se zabývá BOZP ve společnosti Eaton Industries s. r. o. Chomutov. Jelikož se jedná o dceřinou společnost firmy Eaton Corporation, je mateřská společnost taktéž krátce popsána. Společnost Eaton Industries s. r. o. Chomutov dbá na bezpečnost všech, nejen zaměstnanců. Bezpečnost je pro firmu jednoznačně na prvním místě, což je možné si všimnout i při pouhé návštěvě společnosti. Všude visí nápisy, cedule a panáči, týkající se bezpečnosti. Za nedodržování bezpečnosti práce a porušování pravidel v areálu společnosti hrozí okamžité rozvázání pracovního poměru. Společnost vlastní mnoho certifikátů týkající se BOZP, ŽP, ale mimo jiné vlastní certifikát MESH, kdy tento program byl sestaven společností Eaton. Jedná se o sjednocení systémů ISO 14001 (ŽP), OHSAS 18001 (BOZP) a směrnic a programů v rámci Eatonu. V závodě Eaton Industries s. r. o. Chomutov má každý stroj svůj bezpečnostní předpis, který je velmi dobře zpracovaný. Jsou v něm jasně a přehledně popsány povinné osobní ochranné pracovní prostředky, možná rizika a tyto situace jsou fotograficky znázorněné. Společnost Eaton se snaží dbát na ochranu životního prostředí, zavázala se k úsporným opatřením, která by vedla k redukci spotřeby vody. Dále pravidelně monitoruje a měří kvalitu vypouštěné vody z lapáků tuků pro zabránění ekologické havárie. Jednou za rok ve společnosti probíhá požární cvičení i s rekonstrukcí

zraněných osob. Dalším významným prvkem pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci společnost využívá proceduru LOTO. Ve společnosti Eaton jsou na tuto proceduru proškoleni všichni zaměstnanci údržby a výroby. Toto školení je povinné a samozřejmě jsou všichni proškolení osoby tuto proceduru při údržbě strojů aplikovat. Z důvodu citlivých dat společnosti Eaton se diplomová práce zaměřuje na pracovní úrazovost v ČR všeobecně za dané období. Data k této kapitole byla čerpána ze statistiky pracovních úrazů v ČR evidovaných SÚIP. Z této kapitoly jasně vyplývá, že přibyl počet pojištěnců, což souvisí s nárůstem pracovních úrazů s pracovní neschopností. Po celkové analýze oblasti BOZP ve firmě Eaton lze podotknout, že společnost řádně dodržuje veškeré povinnosti uložené zákonem. Dále využívá svých vnitřních směrnic, kterými je oblast BOZP blíže specifikována a upravena pro konkrétní pracovní činnosti. Společnost má vypracovaný úplný soupis rizik, která by mohla nastat při pracovních činnostech. Ze získaných poznatků vyplývá, že se společnost zajímá o bezpečnost a ochranu zdraví svých zaměstnanců, dodavatelů a návštěv více, než má uloženo zákonem.

6 Seznam použitých zdrojů

6.1 Odborná literatura

- *Bible: Písmo svaté Starého a Nového zákona: český ekumenický překlad*. 12. vyd., (1. opr. vyd.). Praha: Česká biblická společnost, 2001. 1580 s. ISBN 80-85810-28-x.
- KOČÍ, Miroslav, Miroslava KOPECKÁ a Jindřich STIEBITZ. *Průvodce odborně způsobilých osob problematikou bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hornické činnosti a požární ochrany*. Olomouc: ANAG, c2013. Práce, mzdy, pojištění. 400 s. ISBN 978-80-7263-834-5.
- KERRIGAN, Michael. *Mezopotámie: lidé starověku: co nám o sobě řekli*. Praha: Grada, 2011. 64s. ISBN 978-80-247-3792-8.
- SPEJCHALOVÁ, Dana. *Management kvality, bezpečnosti a environmentu*. Praha: Vysoká škola ekonomie a managementu, 2012. 166 s. ISBN 978-80-86730-87-5.
- ŠENK, Zdeněk. *1309 testových otázek BOZP: jedinečný zdroj informací pro OZO BOZP*. Olomouc: ANAG, 2011-. Práce, mzdy, pojištění. 416 s. ISBN 978-80-7263-647-1.
- ŠENK, Zdeněk. *Pracovní úrazy ve vybrané judikatuře*. Olomouc: ANAG, c2013. Práce, mzdy, pojištění. 384 s. ISBN 978-80-7263-837-6.
- ŠIKÝŘ, Martin. *Personalistika pro manažery a personalisty*. Praha: Grada, 2012. Management (Grada). 208 s. ISBN 978-80-247-4151-2.
- ŠUBRT, Bořivoj a Milan TUČEK. *Pracovnílékařské služby: povinnosti zaměstnavatelů*. Olomouc: ANAG, 2013. Práce, mzdy, pojištění. 325 s. ISBN 978-80-7263-820-8.
- TUČEK, Milan a Alena SLÁMOVÁ. *Hygiena a epidemiologie pro bakaláře*. V Praze: Karolinum, 2012. 214 s. ISBN 978-80-246-2136-4.

6.2 Internetové zdroje

- BOZP.cz. *Co je odborně způsobilá osoba (OZO) v BOZP? | CRDR* [online]. [cit. 2019-6-10]. Dostupné z WWW: [https://www.bozp.cz/slovník-pojmu/odborne-zpusobila-osoba-\(ozo\)-v-bozp/](https://www.bozp.cz/slovník-pojmu/odborne-zpusobila-osoba-(ozo)-v-bozp/)

- BOZP CENTRUM. *Co to je BOZP? - Centrum BOZP a požární ochrany* [online]. [cit. 2017-12-27]. Dostupné z WWW: <http://bozpcentrum.cz/bezpecnost-prace/co-to-je-bozp>
- CRDR. *Co je odborně způsobilá osoba (OZO) v BOZP? | CRDR* [online]. [cit. 2017-12-27]. Dostupné z WWW: [https://www.bozp.cz/slovník-pojmu/odborne-zpusobila-osoba-\(ozo\)-v-bozp/](https://www.bozp.cz/slovník-pojmu/odborne-zpusobila-osoba-(ozo)-v-bozp/)
- CRDR. *Co je BOZP? Bezpečnost a ochrana zdraví při práci | CRDR* [online]. [cit. 2017-12-27]. Dostupné z WWW: <https://www.bozp.cz/aktuality/co-je-bozp/>
- DASHÖFER VERLAG. *Pohled do historie BOZP | Články na témata bezpečnost práce, Legislativa a komentáře, Poradna BOZP, Ochrana zdraví při práci, Prevence rizik, Technicko-bezpečnostní rozborů činností, Školení a vzdělávání BOZP, Vzorová dokumentace BOZP* [online]. [cit. 2017-12-27]. Dostupné z WWW: <https://www.bozpprofi.cz/33/pohled-do-historie-bozp-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Eh2wMl6dor0iQXUig4iA3yo/>
- DIGITO. *Pracovněprávní problematika - kapitola 2 z 6 - Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (BOZP)* [online]. [cit. 2017-12-27]. Dostupné z WWW: <http://www.bezpecnostprace.info/item/pracovnepravni-problematika-kapitola-2-z-6-bezpecnost-a-ochrana-zdravi-pri-praci-bozp>
- EATON. *Vision a goals.* [online]. [cit. 2019-6-10]. Dostupné z WWW: <https://www.eaton.com/us/en-us/company/about-us/vision-goals.html>
- EATON. *The Eaton Business System (EBS).* [online]. [cit. 2019-6-10]. Dostupné z WWW: <https://www.eaton.com/us/en-us/company/about-us/eaton-business-system.html>
- EATON ČR. *Eaton Česká republika.* [online]. [cit. 2019-6-10]. Dostupné z WWW: <http://www.eaton.cz/Czech/index.htm>
- ECONOMIA. *Hlava II – Povinnosti zaměstnavatele, práva a povinnosti zaměstnance* [online]. [cit. 2017-12-27]. Dostupné z WWW: <http://zakony.centrum.cz/zakonik-prace/cast-5-hlava-2>
- HNILIČKOVÁ, Petra. *Principy a formy tvorby a realizace firemní strategie – Bakalářská práce.* [online]. [cit. 2019-6-10]. Dostupné z WWW: https://is.ambis.cz/th/c523f/Principy_a_formy_tvorby_a_realizace_firemni_strategie_-_Hnilickova_Petra.pdf

- ISO.cz, *ISO 9001*. [online]. [cit. 2019-6-10]. Dostupné z WWW: <http://www.iso.cz/iso-9001>
- ISO.cz, *OHSAS 18001:2007*. [online]. [cit. 2019-6-10]. Dostupné z WWW: <http://www.iso.cz/ohsas-18001>
- LOCKOUT TAGOUT. *LOTO, bezpečnost práce, prevence před zraněním, eliminace chyb pracovníků*. [online]. [cit. 2019-6-10]. Dostupné z WWW: <https://lockout-tagout.cz/legislativa/>
- OBOROVÝ PORTÁL PRO BOZP. *Bezpečnost práce a 50 let VÚBP | BOZPinfo.cz* [online]. [cit. 2017-12-27]. Dostupné z WWW: <http://www.bozpinfo.cz/bezpecnost-prace-50-let-vubp>
- OBOROVÝ PORTÁL PRO BOZP. *Statistika pracovních úrazů v ČR* [online]. [cit. 2019-6-10]. Dostupné z WWW: <https://www.bozpinfo.cz/kategorie/statistika-pracovnich-urazu-v-cr>
- PEKALA VÁCLAV. *OHSAS18001* [online]. [cit. 2017-12-27]. Dostupné z WWW: <http://www.systemovecertifikace.cz/ohsas18001.html>
- PENÍZE.CZ. *Eaton Industries s.r.o., IČO: 26729610, 24. 7. 2019 - ARES | Peníze.cz*. [online]. [cit. 2019-6-25]. Dostupné z WWW: <https://rejstrik.penize.cz/ares/26729610-eaton-industries-s-r-o>
- STÁTNÍ ÚŘAD INSPEKCE PRÁCE. *Smrtelné pracovní úrazy – tisková zpráva*. [online]. [cit. 2019-6-25]. Dostupné z WWW: http://www.suip.cz/_files/suip-3b152142b4f9d4d5e222bf7e058a6547/20190530_tz_suip_smrtelne-pracovni-urazy.pdf
- URS Czech. *IATF 16949 - Certifikace systému řízení kvality v automobilovém průmyslu -ISO Certifikace - URS Czech*. [online]. [cit. 2019-6-10]. Dostupné z WWW: https://urs-czech.cz/iso-certifikace/iatf-16949-certifikace-systemu-rizeni-kvality-v-automobilovem-prumyslu?gclid=EAIaIQobChMI8oWzvc-E4wIVUomyCh2Alg-bEAAYASAAEgIMafD_BwE
- WIKIPEDIA.org. *Odbory – Wikipedie*. [online]. [cit. 2019-6-10]. Dostupné z WWW: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Odbory>
- ZNALOSTNÍ SYSTÉM PREVENCE RIZIK V BOZP. *Pracovní úrazovost, pracovní úrazy a statistika, 2017*. [online]. [cit. 2019-6-10]. Dostupné z WWW: <https://zsbozp.vubp.cz/pracovni-urazovost/540-pracovni-urazovost-2017>

- 3M, řešení bezpečnosti při práci. *Legislativa a normy* [online]. (PDF). [cit. 2017-12-27]. Dostupné z WWW: <http://multimedia.3m.com/mws/media/513505O/ce-regulations.pdf>

7 Přílohy

7.1 Česká legislativa

Zákony

- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 264/2006 Sb., kterým se mění některé souvislosti s přijetím zákoníku práce
- Zákon č. 338/2005 Sb., úplné znění zákona č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, jak vyplývá z pozdějších změn
- Zákon č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti
- Zákon č. 382/2005 Sb., zákon, kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 251/2005 Sb., zákon o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 372/2011 Sb., zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách)
- Zákon č. 59/2006 Sb., zákon o prevenci závažných havárií
- Zákon č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 266/2006 Sb., o úrazovém pojištění zaměstnanců účinnost od 1. 1. 2015

Vyhlášky

- Vyhláška č. 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů, podmínky odběru biologického materiálu pro provádění biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli
- Vyhláška č. 309/2005 Sb., o zajišťování technické bezpečnosti vybraných zařízení
- Vyhláška č. 352/2005 Sb., o nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady Vyhláška 409/2005 Sb., o hygienických požadavcích na výrobky přicházející do přímého styku s vodou a na úpravu vody

- Vyhláška č. 450/2005 Sb., o náležitostech nakládání se závadnými látkami a náležitostech havarijního plánu, způsobu a rozsahu hlášení havárií, jejich zneškodňování a odstraňování jejich škodlivých následků

Nařízení vlády

- Nařízení vlády č. 361/ 2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a nářadí
- Nařízení vlády č. 201/ 2010 Sb., o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úraz
- Nařízení vlády č. 495/2001 Sb., kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků
- Nařízení vlády č. 11/2002 Sb., kterým se stanoví vzhled a umístění bezpečnostních značek a zavedení signálů
- Nařízení vlády č. 21/2003 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na osobní ochranné prostředky
- Nařízení vlády č. 406/2004 Sb., o bližších požadavcích na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v prostředí s nebezpečím výbuchu
- Nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí
- Nařízení vlády č. 362/2005 Sb., o bližších požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky
- Nařízení vlády č. 272/ 2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací
- Nařízení vlády č. 592/2006 Sb., o podmínkách akreditace a provádění zkoušek z odborné způsobilosti

7.2 Evropská legislativa

Rámcové směrnice Rady

- 89/391 EHS, o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- 91/383 EHS, kterou se doplňují opatření ke zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci pracovníkům se stálým nebo přechodným pracovním poměrem.

Dílčí směrnice Rady

- 89/654 EHS, o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví na pracovišti.
- 89/656 EHS, o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví pro používání osobních ochranných prostředků zaměstnanci při práci, ve znění směrnic 95/63/EC a 2001/45/EC.
- 90/269 EHS, o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při ruční manipulaci s břemeny spojenou s rizikem, zejména poškození páteře, pro zaměstnance.
- 90/270 EHS, o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví pro práci se zobrazovacími jednotkami.
- 2000/54 ES, o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí biologickým činitelům při práci.
- 92/57 EHS, o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na dočasných nebo mobilních staveništích.
- 92/58 EHS, o minimálních požadavcích na bezpečnostní a zdravotní značky na pracovišti.
- 92/91 EHS, o minimálních požadavcích na zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců v těžebním vrtném průmyslu.
- 92/104 EHS, o minimálních požadavcích na zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců v povrchovém a hlubinném těžebním průmyslu.
- 93/103 ES, o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na rybářských plavidlech.

- 98/24 ES, o bezpečnosti a ochraně zdraví zaměstnanců před riziky spojenými s chemickými činiteli používanými při práci.
- 2002/44 ES, o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví před expozicí zaměstnanců rizikům spojeným s fyzikálními činiteli (vibracemi).
- 2004/40 ES, o minimálních požadavcích na bezpečnosti a ochranu zdraví před expozicí zaměstnanců rizikům spojeným s fyzikálními činiteli (elektromagnetickými poli).
- 2006/42 ES, o strojních zařízeních a o změně směrnice 95/16/ES.
- 89/686 EHS, o sblížení právních předpisů členských států týkajících se osobních ochranných prostředků.

7.3 Dotazník

Dotazník (písemná forma otázek) pro ředitelem společnosti Eaton Industries s. r. o. Chomutov

1. Čím se Vaše firma zabývá?
 - Naše společnost se zabývá výrobou dílů pro automobilový průmysl. Kapalinovým potrubním vedením do automobilů.
2. Jaké má Vaše společnost certifikáty?
 - ISO/TS16949 – systém pro řízení jakosti
 - ISO 1400:2004 – životní prostředí
 - OHSAS 18001:2007 – bezpečnost práce
 - EBS – obchodní systém Eaton (Eaton.com)
 - EQS – systém kvality Eaton (Eaton.com)
 - MESH – spojení systémů ISO 14001, OHSAS 18001 a směrnice a programy v rámci Eatonu (Hnilíčková, s. 36-37; dokumentace společnosti Eaton Industries s. r. o. Chomutov).
3. Kolik zaměstnanců pracuje u Vás v závodě?
 - Přibližně 450 zaměstnanců.
4. Jací jsou hlavní zákazníci Vaší společnosti?
 - Hlavními zákazníky naší společnosti jsou například firmy Volkswagen, Porsche, Audi, Opel a další.
5. Dodržuje společnost nějaké specifické bezpečnostní opatření, které není dané zákonem?
 - Ano. Všichni zaměstnanci a dodavatelé společnosti musí nosit na výrobní hale ochranné brýle. Dále musejí znát životně důležitá pravidla (6) a zaměstnanci, kteří mají vlasy dlouhé po ramena, musejí vstupovat na halu pouze s vlasy sepnutými dle interního předpisu (dokumentace společnosti Eaton Industries s. r. o. Chomutov).
6. Kontrolu dodržování BOZP ve Vaší společnosti provádí externí či interní bezpečnostní technik?
 - V našem závodě máme interní bezpečnostní techniky.
7. Jak často bezpečnostní technik provádí kontrolu stavu BOZP a technických zařízení?
 - Pracovníků EHS jsou 3 z důvodu neustálého monitoringu všech věcí v oblasti BOZP, ŽP A PO.
8. Společnost má zpracovaný kompletní seznam rizik. Jaké stavy jsou u příslušných rizik posuzovány a jak jsou hodnoceny?

- Můžete se dočíst v podkladech (dokumentace společnosti Eaton Industries s. r. o. Chomutov).
9. Pokud zaměstnanec absolvuje základní školení BOZP, požární ochrany a ŽP, jaká musí být jeho minimální požadovaná úspěšnost v testu, aby mohl být vpuštěn do provozu?
- Zaměstnanec musí mít stoprocentní úspěšnost, jinak nesmí být vpuštěn do provozu.
10. Dříve zaměstnanci nemuseli nosit ochranné brýle ve výrobní hale, pouze na určených místech. Z jakého důvodu se zavedlo nařízení, nosit ochranné brýle po celé výrobní hale?
- Byl to požadavek korporace.
11. Každý stroj na výrobní hale má svůj bezpečnostní předpis. Je možnost krátce popsat například bezpečnostní předpis na pájecí stanici?
- Ano. Jedná se o souhrn pokynů, které musí pracovník na daném stroji dodržovat a jak má u stroje postupovat viz podklady (dokumentace společnosti Eaton Industries s. r. o. Chomutov).
12. Společnost má daný nějaký cíl na podání skoronehod/zjištění v časovém úseku. Myslíte, že je to pro zaměstnance prospěšné z hlediska BOZP?
- Určitě ano. Dostáváme tím problematiku BOZP do podvědomí všech zaměstnanců, a tímto způsobem se eliminují potenciální rizika.
13. Jak časté jsou periodické prohlídky zaměstnanců u závodního lékaře, ORL a Audiometrie?
- Závodní lékař – 1x za rok
 - ORL – 1x za 10 let
 - Audio – 1x za 2 roky
14. Co se týče práce subdodavatelů. Platí pro ně stejné podmínky BOZP jako zaměstnanců společnosti?
- Ano. Dodavatelé se musí řídit příručkou pro dodavatele, kterou naleznete k nahlédnutí na vrátnici.
15. Co se týče životního prostředí. Jaké emisní zdroje jsou ve společnosti používány?
- Emisními zdroji společnosti mohou být například kotelna, vzduchotechnické jednotky, pece, diesela agregát ve strojojně HZS.
16. Zavedla společnost nějaká úsporná opatření?
- Ano. Naše společnost zavedla redukci spotřeby vody. V závodě platí přísný zákaz plýtvat vodou.

17. V případě, že by došlo ve společnosti k výskytu havárie, jak by měli zaměstnanci postupovat k eliminaci rizik?
- Je nutné, postupovat podle Havarijního plánu a přijmout nápravná opatření pomocí 8D reportu, aby bylo možno zjistit kořenovou příčinu.
18. Parkoviště jsou součástí společnosti, kontroluje společnost např. úkapy olejů?
- Ano. Na parkovištích naší společnosti platí přísný zákaz výměny olejů. Dále pravidelně měříme kvalitu vypouštěné vody z tzv. lapáků tuků, a to jak z jídelny (jedlé tuky), tak z parkovišť a nákladových ramp (ropné tuky). Cílem společnosti je zabránit ekologické havárii.
19. Přípravuje společnost zaměstnance na možnou havárii?
- Ano. Tyto situace jsou probírané na základním a opakovaném školení BOZP, požární ochrany a ŽP. A každý zaměstnanec i externí, musí znát Havarijní plán (dokumentace společnosti Eaton Industries s. r. o. Chomutov).
20. Jakým způsobem společnost zachází s odpady?
- Všechny odpady mají svou vlastní nádobu a všechny osoby ve společnosti mají povinnost odpady třídit. Cílem naší společnosti je minimum odpadů. Odpady se spálí, skladují a recyklují.
21. Ve společnosti má každá používaná chemikálie svůj bezpečnostní list. Mohou zaměstnanci používat látky, které nemají bezpečnostní list?
- Ne. V žádném případě. Takové látky se u nás v závodě nesmí nacházet.
22. Kde a jaká požární nebezpečí mohou vzniknout při činnostech ve Vaší společnosti?
- K požáru by mohlo dojít v chemickém skladu, na pájecích stanicích, jelikož se tam používá zemní plyn. Dále ve skladu LPG (propan), který se používá pro vysokozdvizné vozíky. Také ve strojovně HZS, kde se používá 1200 litrů motorové nafty pro pohon dieselového agregátu.
23. Pro která pracoviště, kromě Pájení, skladu LPG a chemikálií je taktéž zpracován Požární řád?
- Požární řád je také zpracován pro archiv, svářecí box údržby, sklad technických plynů a skladovou halu příjmového materiálu.
24. Ve společnosti se používá procedura LOTO, pro bezpečné zajištění údržby strojů. Jaká musí být úspěšnost testu na školení pro používání procedury LOTO?
- Aby zaměstnanci mohli aplikovat proceduru LOTO, musí písemný test splnit na 90 % a praktickou zkoušku musí splnit na 100 %.

25. Jaký je postup, pokud zaměstnanec písemný test či praktickou zkoušku z procedury LOTO nesplní?
- Zaměstnanec si musí znovu projít školením a následně musí znovu absolvovat písemný test i praktickou zkoušku.
26. Kdy se provádí opakované teoretické školení na proceduru LOTO?
- Školení se provádí 1x za rok nebo v případě, dojde-li ke změně přidělení práce, procedur zablokování či v případě zjištění nedostatků při kontrole.
27. V případě, že zaměstnanec stroj uzamknul procedurou LOTO a klíč ztratil či s ním omylem odešel mimo závod, může být provedeno odstříhnutí zámku?
- Ano může, ale pouze na nařízení ředitele a po důkladném přezkoumání stroje.
28. Na výrobní hale v letních měsících je velmi teplo. Samostatně otevíratelné světlíky a ventilátory na linkách jsou nedostačující. Jakým způsobem máte v plánu tento problém řešit?
- Pro tento problém jsou objednány dvě chladicí vesty, které momentálně probíhají zkouškou, zda se osvědčí. V případě, že by se chladicí vesta osvědčila a zároveň by byl dostatek finančních prostředků na jejich pořízení, společnost by uvažovala o pořízení pár těchto vest pro pracoviště s nejvyšší teplotou. Dále naše společnost nabízí benefity ve formě nepřetržitého pitného režimu zaměstnanců, tedy na hale se nachází fontány s pitnou vodou a pokud je teplota na hale po dobu dvou a více hodin vyšší než 30°C, podáváme zaměstnancům ochranné minerální nápoje.